

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
FOUNDATION FOR ECONOMIC & INDUSTRIAL RESEARCH

Τ. Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα, Τηλ.: 210 92 11 200-10, Fax: 210 92 33 977, www.iobe.gr
11 T. Karatassou Str., 117 42 Athens, Greece, Tel.: (+30) 210 92 11 200-10, Fax: (+30) 210 92 33 977

Η συνεισφορά της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στην Ελληνική οικονομία την περίοδο 2017-2023

Τελικό παραδοτέο

Μάρτιος 2025

Σκοπός της μελέτης

- ✓ Αποτίμηση της ευρύτερης οικονομικής σημασίας της λειτουργίας και της ανάπτυξης οργανωμένων υποδοχέων (με την γενικότερη έννοια Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και την πρόσφατη ορολογία Ε.Π.) στην Ελλάδα, προς όφελος της ανταγωνιστικότητας των ήδη εγκατεστημένων επιχειρήσεων και των επενδυτών, της εθνικής οικονομίας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης κατά την περίοδο 2017-2023.
- ✓ Εκτίμηση του οικονομικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εγκατεστημένων επιχειρήσεων εντός του δικτύου των Ε.Π. της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.
- ✓ Η μελέτη αναθεωρείται για την περίοδο 2017-2023 σε συνέχεια προηγούμενης αντίστοιχης αποτίμησης για τον ρόλο της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα και ενδεικτικά πεδία παρεμβάσεων

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Οργανωμένοι Υποδοχείς (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και Επιχειρηματικά Πάρκα)

Ο.Υ.Μ.Ε.Δ: Οργανωμένοι χώροι για την υποδοχή μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν*:

Βιομηχανικές Περιοχές
(ΒΙΠΕ)

Βιοτεχνικά Πάρκα
(ΒΙΟΠΑ)

Επιχειρηματικά Πάρκα
(ΕΠ)

Βιομηχανικά Πάρκα
(ΒΙΠΑ)

Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές
(ΒΕΠΕ)

Τεχνόπολεις

Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.): οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο δομών, υπηρεσιών και υποδομών που ιδρύεται και λειτουργεί για την υποστήριξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

οργανώνονται ως Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.)*

Πρόκειται για την νέα θεώρηση του νομοθετικού πλαισίου για την ενιαία αντιμετώπιση των οργανωμένων υποδοχέων στην Ελλάδα και την δημιουργία μιας ταχύτητας πάρκων.

Στα **Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.)** εγκαθίστανται και ασκούνται κάθε είδους επιχειρηματικές παραγωγικές δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, με εξαίρεση τα εμπορικά κέντρα.

Η νομοθεσία δίνει την δυνατότητα να υπαχθούν όλοι οι ΟΥΜΕΔ, στις διατάξεις του νέου Νόμου (Ν. 4982/2022) και να μετατραπούν σε Επιχειρηματικά Πάρκα.

*Βάσει του νόμου 3982/2011 (Άρθρο 41, παρ. 4)

*Βάσει του νόμου 4982/2022

Δραστηριότητες Ε.Α.Δ.Ε.Π.

Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.)*

Η ΕΑΔΕΠ αποτελεί μια νέα Νομική Μορφή που προβλέπει ο Ν. 4982/2022 με ενιαίο χαρακτήρα που αντικαθιστά τις προηγούμενες ΕΑΝΕΠ και ΕΔΕΠ.

Η ΕΑΔΕΠ έχει τις εξής δραστηριότητες:

- ίδρυση / ανάπτυξη / διοίκηση και διαχείριση ενός ή περισσότερων Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.) με επιμέρους δραστηριότητες όπως:
 - πώληση οικοπέδων για την λειτουργία βιομηχανικών μονάδων
 - ανάπτυξη κανονιστικού πλαισίου σχετικά με κανόνες για τη λειτουργία, χρήση των υποδομών, κοινόχρηστες εγκαταστάσεις, παρεχόμενες υπηρεσίες,
 - υποχρεώσεις τόσο των εγκατεστημένων επιχειρήσεων όσο και της εταιρείας ανάπτυξης και διαχείρισης του οργανωμένου υποδοχέα.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. αποτελεί Εταιρεία Ανάπτυξης & Διαχείρισης Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων & Επιχειρηματικών Πάρκων

Το προφίλ της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ: του μεγαλύτερου φορέα ανάπτυξης οργανωμένων υποδοχέων στην χώρα

- Η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ιδρύθηκε το 2003 ως εταιρεία του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς με συμμετοχή 35% του Ελληνικού Δημοσίου.
- Κύριο αντικείμενο της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ με την σημερινή της μετοχική σύσταση ήταν και είναι ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η εκμετάλλευση και η διαχείριση οργανωμένων υποδοχέων οποιαδήποτε μορφής (ΒΙ.ΠΕ. - ΒΕ.ΠΕ. - ΒΙΟ.ΠΑ. – Ε.Π.).
- Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. έχει υπό διαχείριση 27 βιομηχανικές περιοχές και επιχειρηματικά πάρκα όπου βρίσκονται εγκατεστημένες περίπου 2.300 επιχειρήσεις, στις οποίες απασχολούνται περίπου 60.000 εργαζόμενοι.
- Εντός των Πάρκων της είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν μερικές από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα, όπως ΔΕΗ, Lidl, Coca Cola HBC, ΜΕΤΚΑ, Agrino, ΖΑΓΟΡΙ και άλλες.

Προώθηση επενδύσεων για την περιβαλλοντική αναβάθμιση στο δίκτυο των Πάρκων της

Δημιουργία ενός νέου προτύπου «επιχειρηματικών πάρκων» στον τομέα της περιβαλλοντικής οικονομίας.

Βιώσιμη Ανάπτυξη με τις εξής επιμέρους δράσεις:

- Περιβαλλοντική αναβάθμιση υφιστάμενων πάρκων
- Ενεργειακές επενδύσεις
- Καινοτόμο και εξειδικευμένο σχεδιασμό για δημιουργία νέων επιχειρηματικών πάρκων
- Ολοκληρωμένες δράσεις διαχείρισης αποβλήτων
- Νέα Πάρκα με στρατηγικές θέσεις στην Ελληνική Επικράτεια (λ.χ. Πάρκα Αττικής)

Η ΕΤΒΑ δραστηριοποιείται επιπλέον και στους εξής τομείς:

- Διοίκηση Κατασκευαστικών Έργων Υποδομής
- Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις των Ε.Π.
- Οργάνωση και λειτουργία εγκαταστάσεων περιβαλλοντικής διαχείρισης και Εκπόνηση Αναπτυξιακών και άλλων προγραμμάτων
- Ενεργειακές Υπηρεσίες και Οικονομοτεχνικές αναλύσεις επενδυτικών σχεδίων

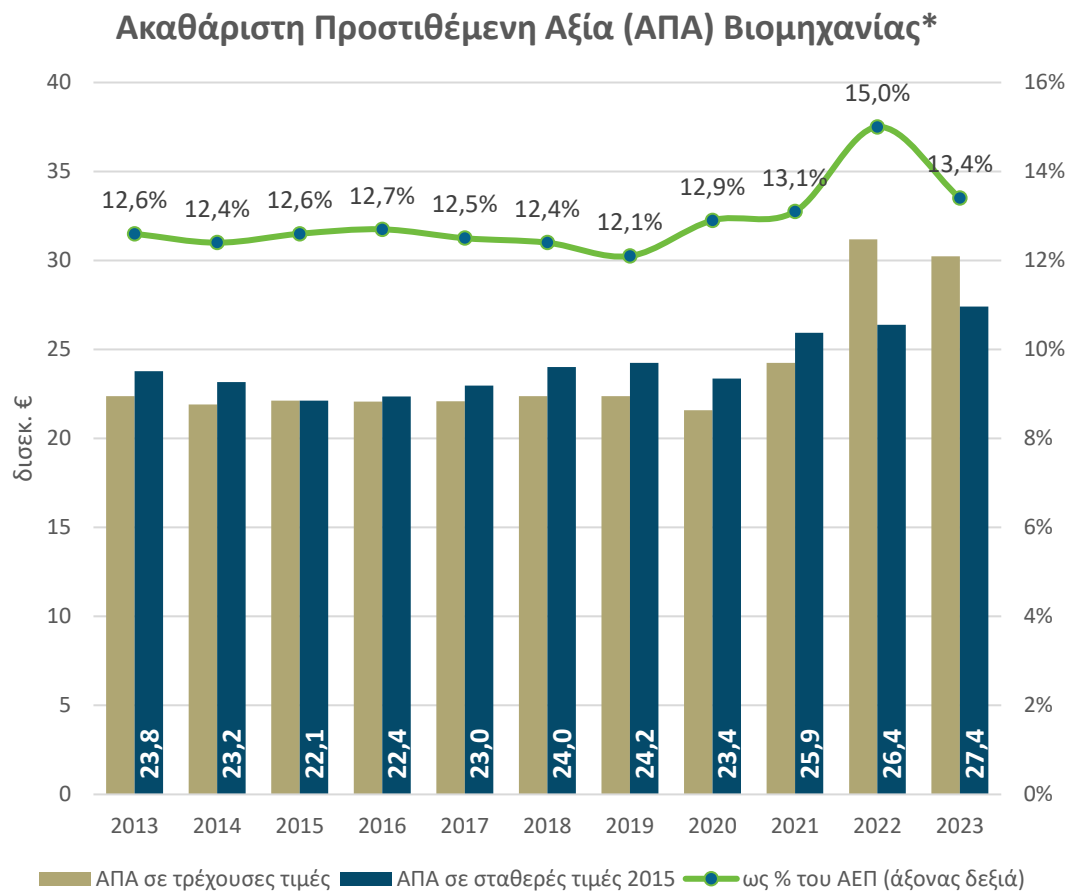
Παροχή υπηρεσιών ΕΤΒΑ προς τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις (ΕΕ)

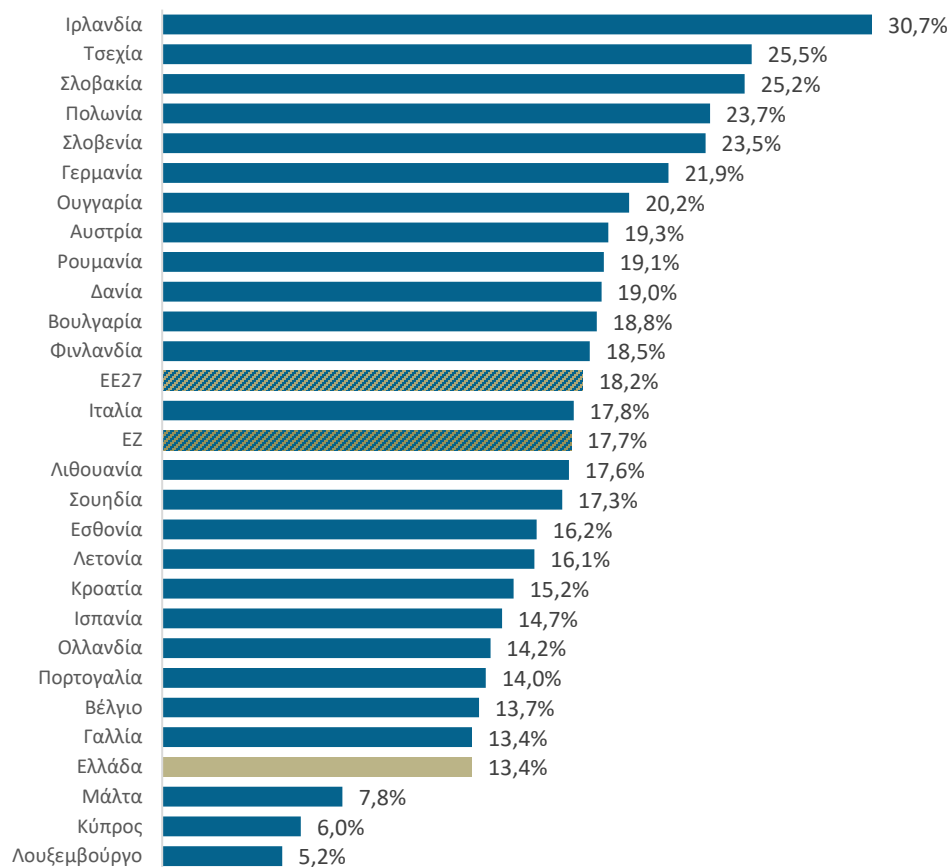
Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. **Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη**
 - Βασικά οικονομικά μεγέθη
 - Νέα βιομηχανική πολιτική της ΕΕ
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Ανοδικά το μερίδιο της Βιομηχανίας στο ΑΕΠ την τελευταία τετραετία, σε χαμηλότερα ωστόσο επίπεδα από την Ευρώπη

ΑΠΑ βιομηχανίας στις χώρες της ΕΕ27, ως % του ΑΕΠ, 2023

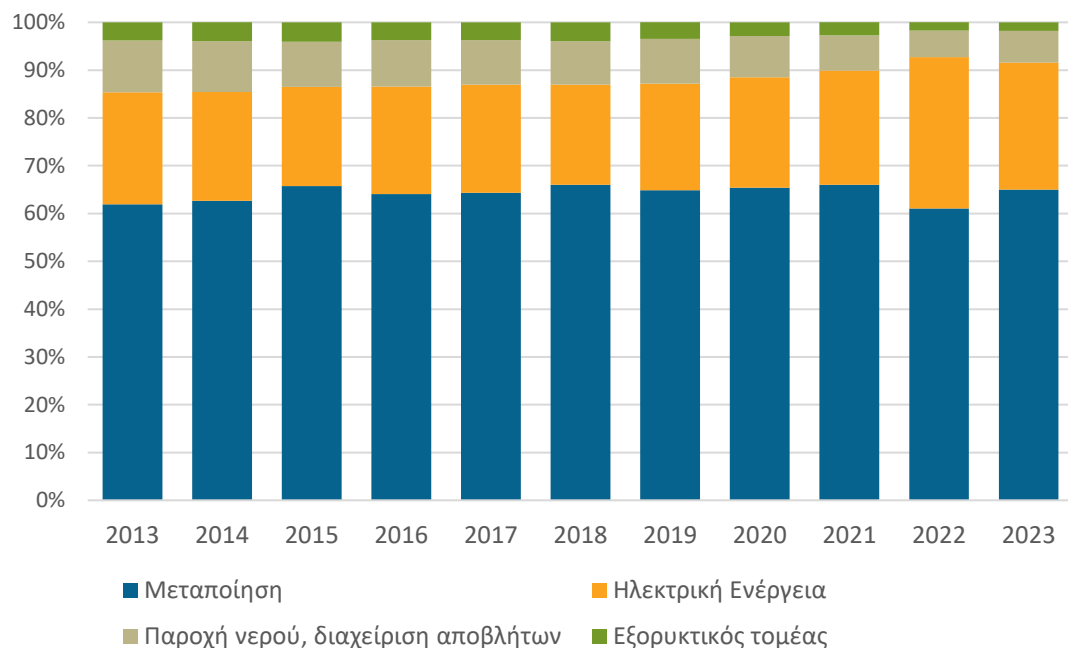

Πηγή: Eurostat, National Accounts. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

*Σημ: Περιλαμβάνει τους τομείς: Β – Ορυχεία – Λατομεία, C – Μεταποίηση, D- Ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο κ.α. και E – Παροχή νερού, διαχείριση αποβλήτων κ.α.

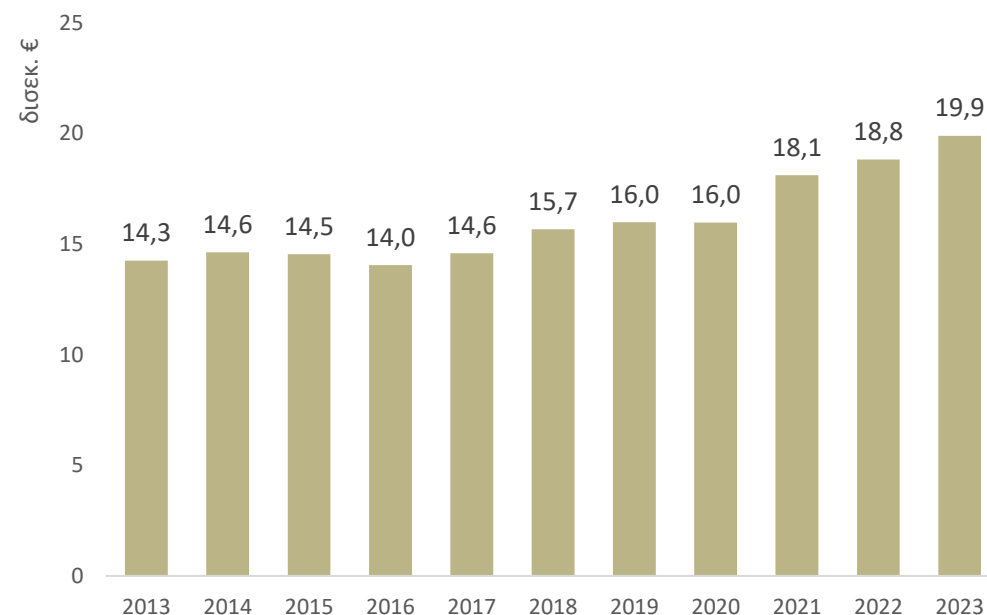
Σχεδόν €20 δισεκ. η ΑΠΑ της Μεταποίησης το 2023, με ανοδική πορεία από το 2017

Κατανομή ΑΠΑ Βιομηχανίας ανά τομέα

Πηγή: Eurostat, National Accounts, τρέχουσες τιμές. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία Μεταποίησης

Πηγή: Eurostat, National Accounts, σε σταθερές τιμές 2015.

- Επάνοδος του μεριδίου της Μεταποίησης στη συνολική ΑΠΑ της Βιομηχανίας το 2023 σε 65%, που αποτελεί τον μέσο όρο της περιόδου 2013-2021, έπειτα από πτώση το 2022 σε 61%.
- Διαχρονική υποχώρηση για τα Ορυχεία-Λατομεία και την Παροχή νερού-διαχείριση αποβλήτων, αλλά ανοδικές τάσεις για το Ηλεκτρικό ρεύμα-φυσικό αέριο κ.α.
- Η ΑΠΑ της Μεταποίησης ανήλθε σε σχεδόν €20 δισεκ. το 2023 από €14 δισεκ. το 2016, σημειώνοντας διαχρονικό μέγιστο σε σταθερές τιμές 2015.

Τα Τρόφιμα-ποτά-καπνός και τα Προϊόντα διύλισης πετρελαίου με την υψηλότερη ΑΠΑ το 2023

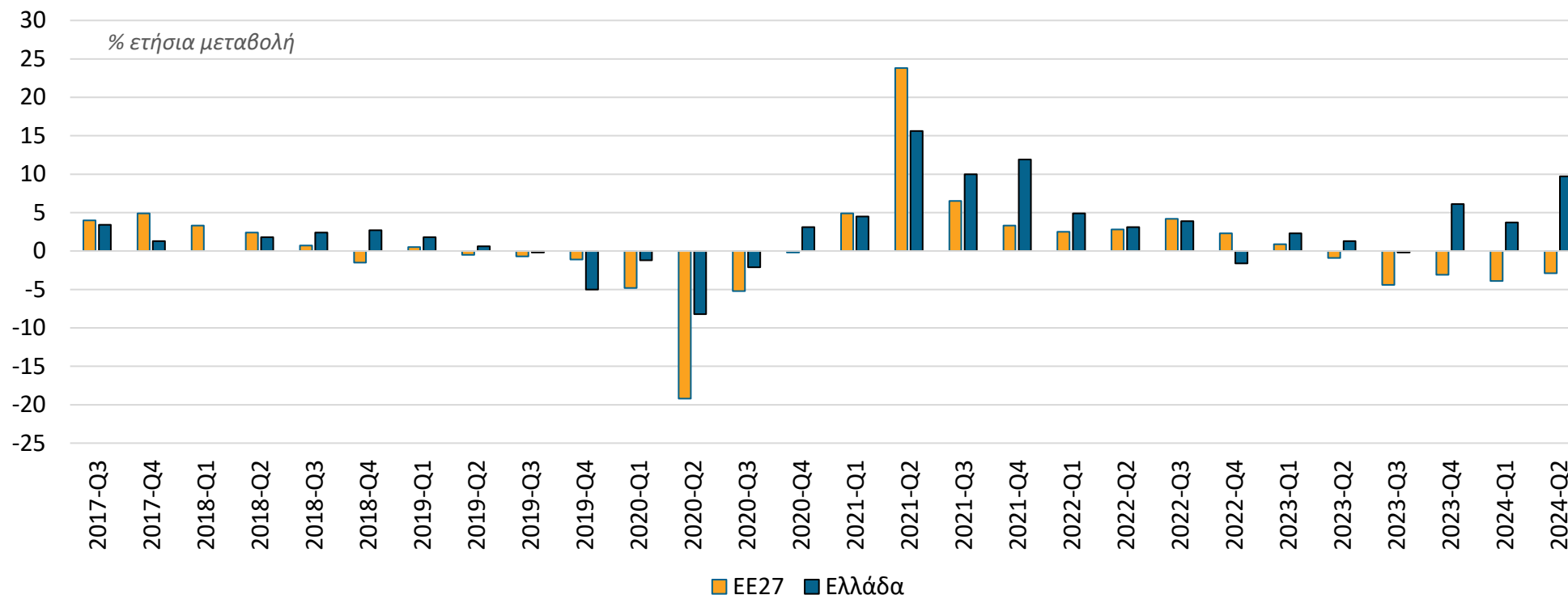
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία, Οι 10 κορυφαίοι μεταποιητικοί κλάδοι, 2023

- Μεταξύ των Μεταποιητικών κλάδων, ξεχωρίζουν για την ΑΠΑ τους, τα Τρόφιμα-ποτά-καπνός, με €6,1 δισεκ. (ή 31,1% του συνόλου της Μεταποίησης) και τα Προϊόντα διύλισης πετρελαίου με €1,9 δισεκ. (ή 9,8% του συνόλου της Μεταποίησης) το 2023.
- Ακολούθησαν, τα Βασικά μέταλλα και τα Μεταλλικά προϊόντα, με την ΑΠΑ να διαμορφώνεται σε €1,4 δισεκ. (ή 7,1%) και €1,3 δισεκ. (ή 6,7%), αντίστοιχα.

Ανοδική πορεία της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής από το 2021

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

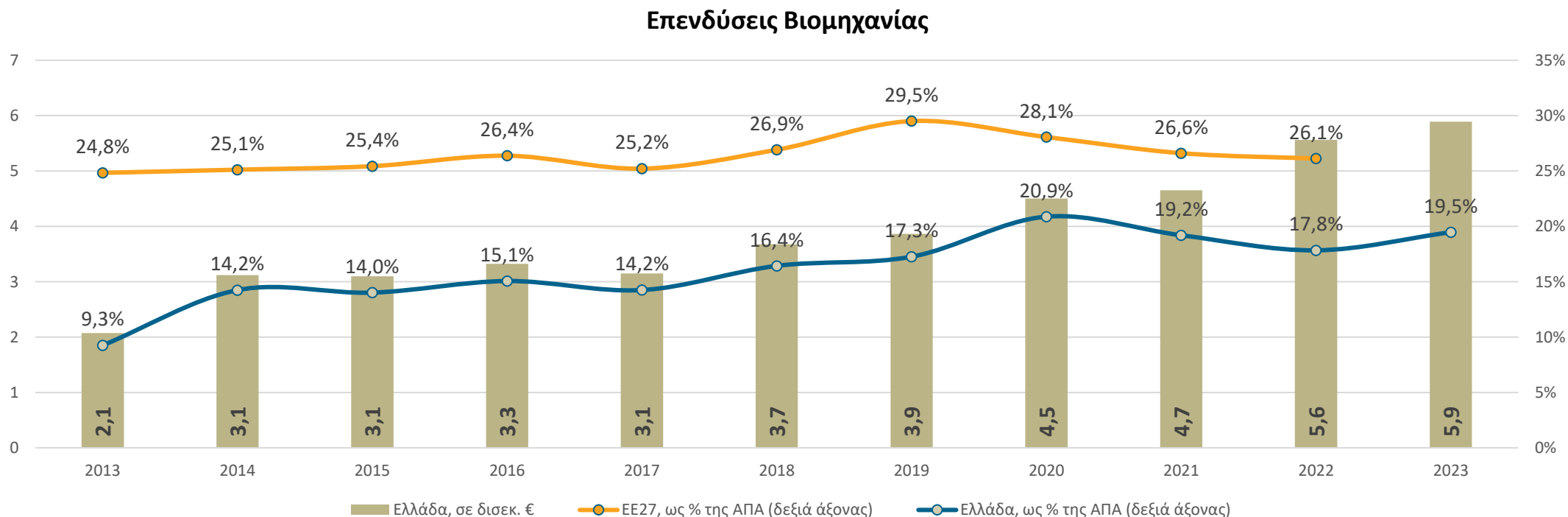

Έντονη ανθεκτικότητα παρουσιάζει η Μεταποίηση, η οποία παρά την έντονη αύξηση το 2021, εξακολουθεί να κινείται ανοδικά.

Πηγή: Eurostat, ημερολογιακά προσαρμοσμένα στοιχεία.

Σημείωση: Περιλαμβάνει τους τομείς Β – Ορυχεία – Λατομεία, C – Μεταποίηση, και D – Ηλεκτρικό ρεύμα φυσικό αέριο κ.α.

Σε χαμηλότερα επίπεδα οι επενδύσεις της Βιομηχανίας ως προς την ΑΠΑ εγχωρίως σε σχέση με την ΕΕ27

- Οι επενδύσεις της Βιομηχανίας ανήλθαν σε €5,9 δισεκ. το 2023, σημειώνοντας διαχρονικό μέγιστο, κινούμενες ανοδικά από το 2017.
- Διαχρονικά σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την ΕΕ27, με την υστέρηση ωστόσο να υποχωρεί. Κατά μέσο όρο η διαφορά τη διετία 2021-2022 διαμορφώθηκε στις 7,9 π.μ., σε σχέση με 11,3 π.μ. την περίοδο 2013-2020.

Πηγή: Eurostat, National Accounts, σε τρέχουσες τιμές

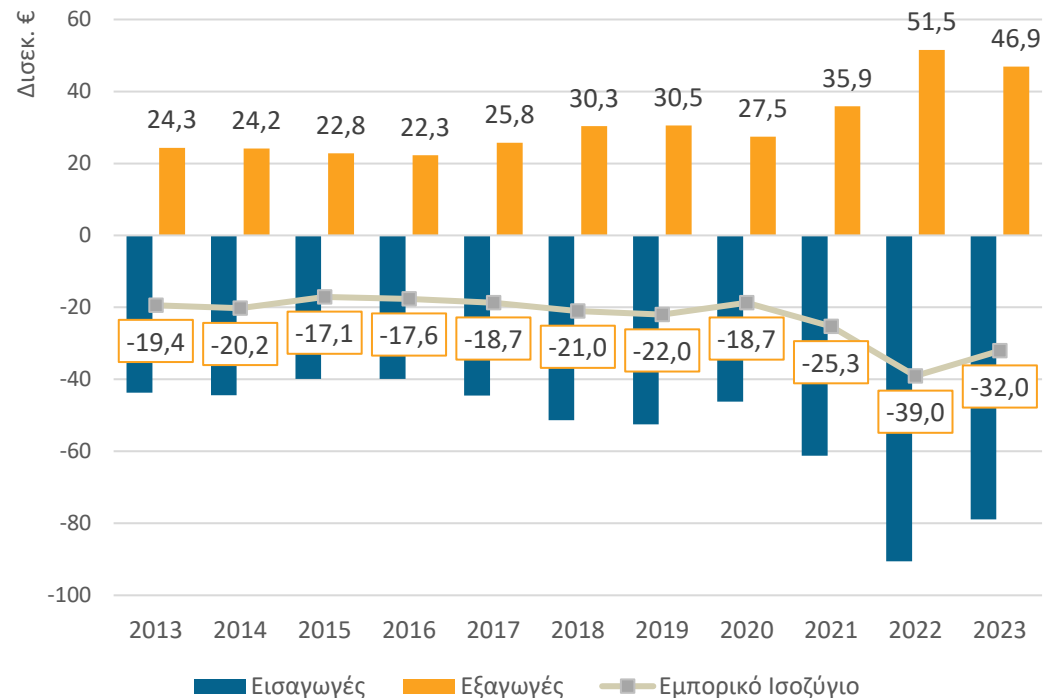
Σημείωση: Οι επενδύσεις αναφέροντα στον Σχηματισμό πάγιου κεφαλαίου. Οι επενδύσεις για την ΕΕ-27, έχουν υπολογιστεί από τον αριθμητικό μέσο των χωρών μελών της ΕΕ27.

Η αξία των εξαγωγών προϊόντων Βιομηχανίας υψηλότερη από το 1/5 του ΑΕΠ την τελευταία διετία

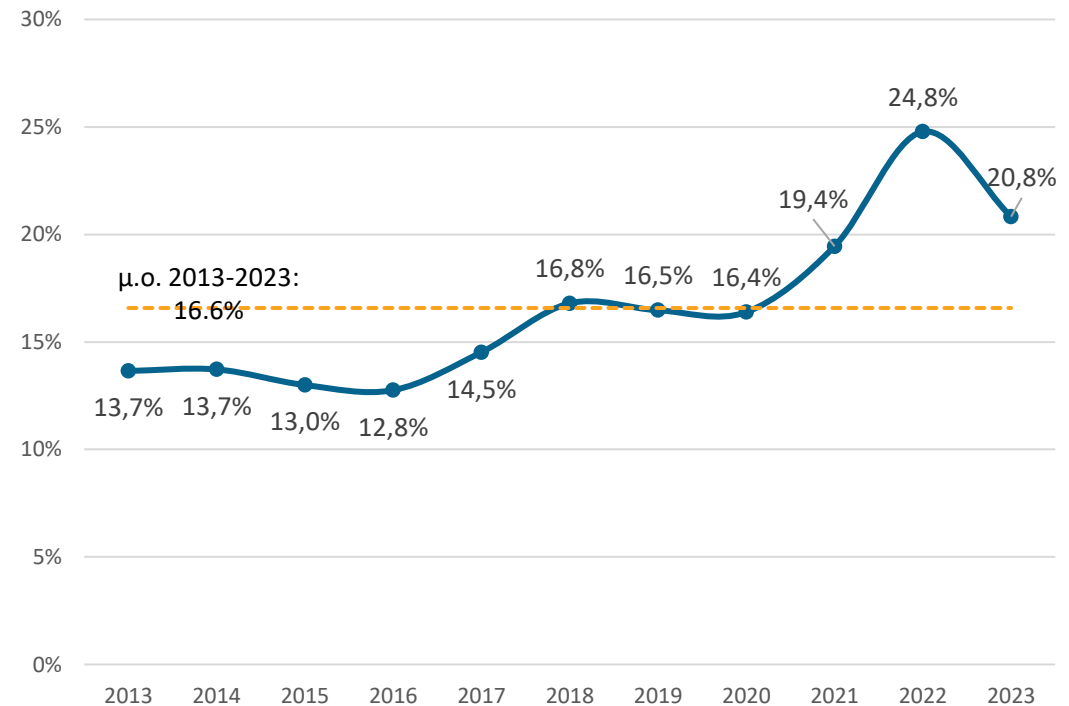
Διαχρονικά ανοδική πορεία των εξαγωγών της Βιομηχανίας, με την αξία τους το 2023 να ανέρχεται σχεδόν στα €47 δισεκ. από €24,3 δισεκ. το 2013. Μικρή υποχώρηση σε σχέση με το 2022 (- €4,6 δισεκ.).

Υποχώρηση της αξίας των εξαγωγών ως % του ΑΕΠ το 2023, σε 20,8% σε συνέχεια ανοδικής πορείας. Σε υψηλότερα επίπεδα από το μέσο όρο της περιόδου 2013-2023 την τελευταία τριετία.

Εξωτερικό εμπόριο Βιομηχανίας

Εξαγωγές βιομηχανίας ως % του ΑΕΠ

Ξεχωρίζουν για τις εξαγωγικές τους επιδόσεις τα Προϊόντα διύλισης πετρελαίου και τα Βασικά μέταλλα

Εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου, ξεχωρίζουν για τις εξαγωγές τους τα Τρόφιμα και τα Βασικά μέταλλα, με €6,45 δισεκ. και €4,23 δισεκ., αντίστοιχα το 2023.

Εμπορικό πλεόνασμα για τα Βασικά μέταλλα και τα Προϊόντα καπνού, €491 εκατ. και €419 εκατ., αντίστοιχα το 2023. Σε χαμηλότερα επίπεδα τα Άλλα εξορυκτικά προϊόντα και τα Μεταλλεύματα.

**Εξαγωγές ανά κλάδο βιομηχανίας
οι δέκα κορυφαίοι κλάδοι**

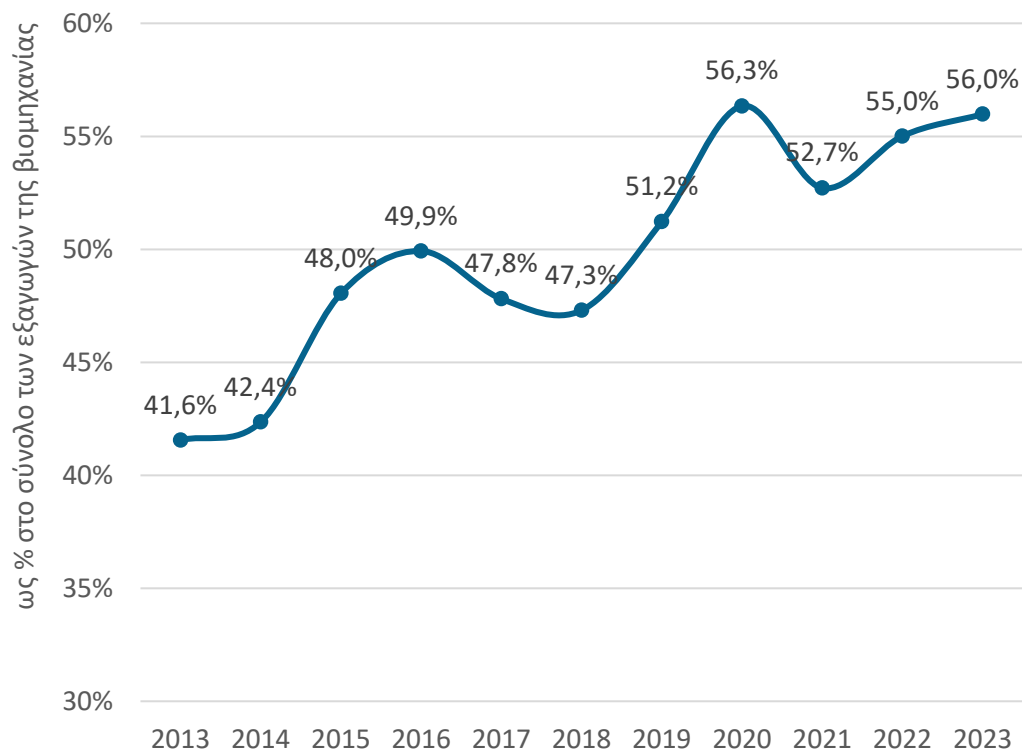

**Εμπορικό Ισοζύγιο ανά κλάδο βιομηχανίας
οι δέκα κορυφαίοι κλάδοι**

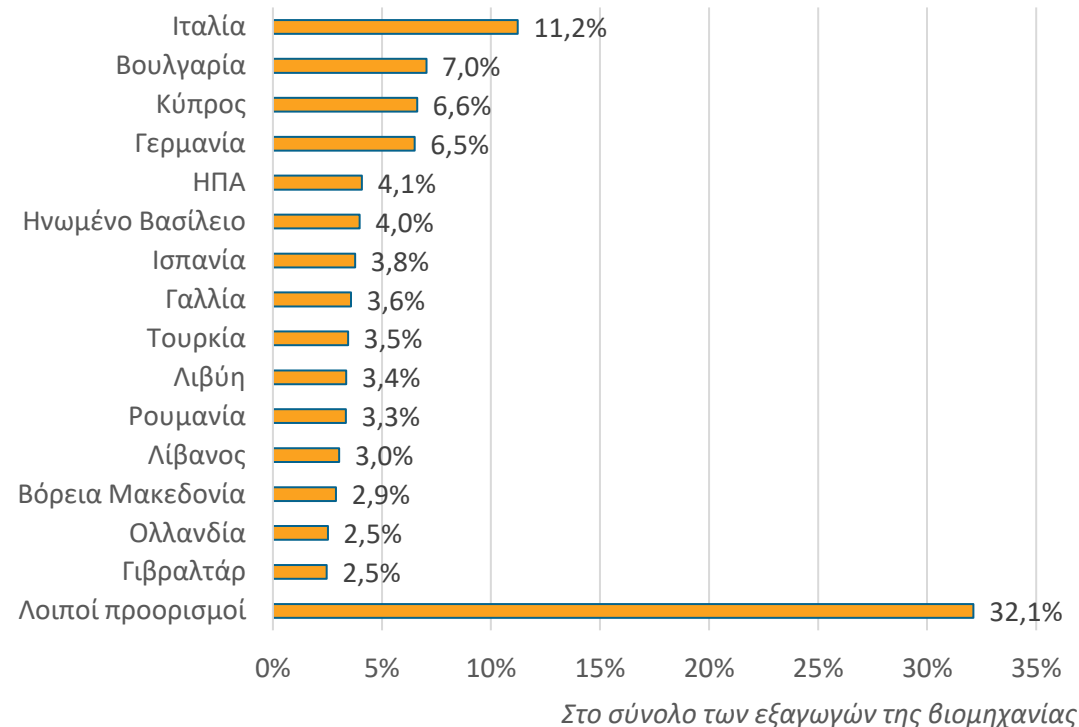

Πάνω από τις μισές εξαγωγές της βιομηχανίας προς τις χώρες της ΕΕ27, με κύριο προορισμό την Ιταλία

Ενδοκοινοτικό εμπόριο Βιομηχανίας

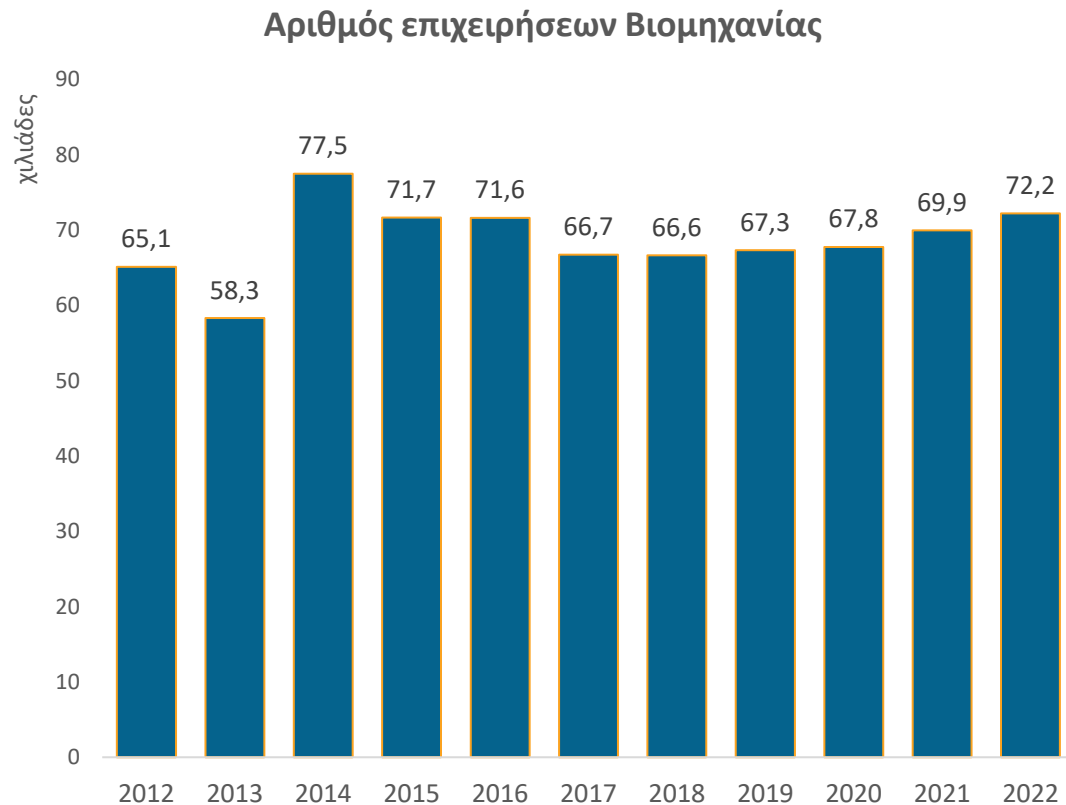

Κορυφαίοι εξαγωγικοί προορισμοί Βιομηχανίας, 2023

- Το 56% των εξαγωγών της βιομηχανίας προς τις χώρες της ΕΕ27 το 2023 από μόλις 41,6% το 2013.
- Κορυφαίοι εμπορικοί εταίροι αναδεικνύονται η Ιταλία, με μερίδιο εξαγωγών 11,2% και η Βουλγαρία, με 7% το 2023.

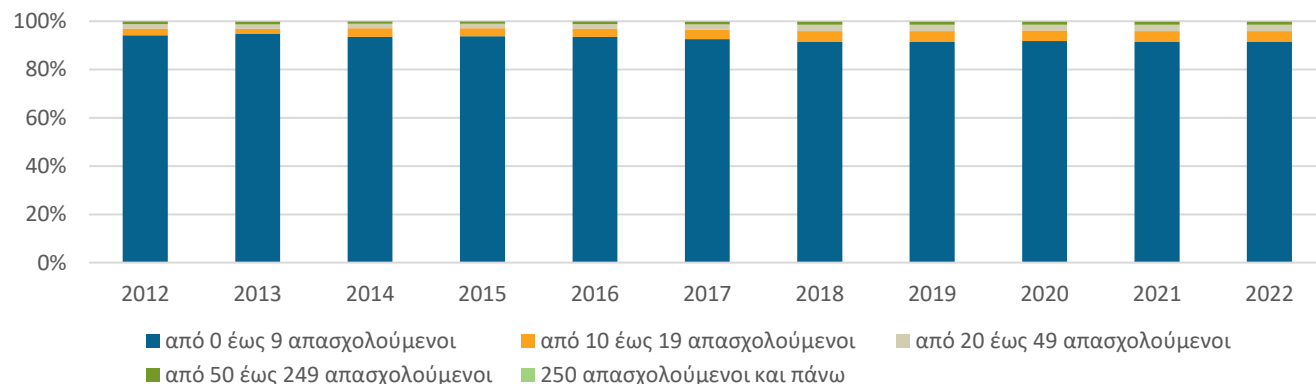
Άνοδος του αριθμού των επιχειρήσεων την περίοδο 2017 -2022, εντονότερη για τον κύκλο εργασιών

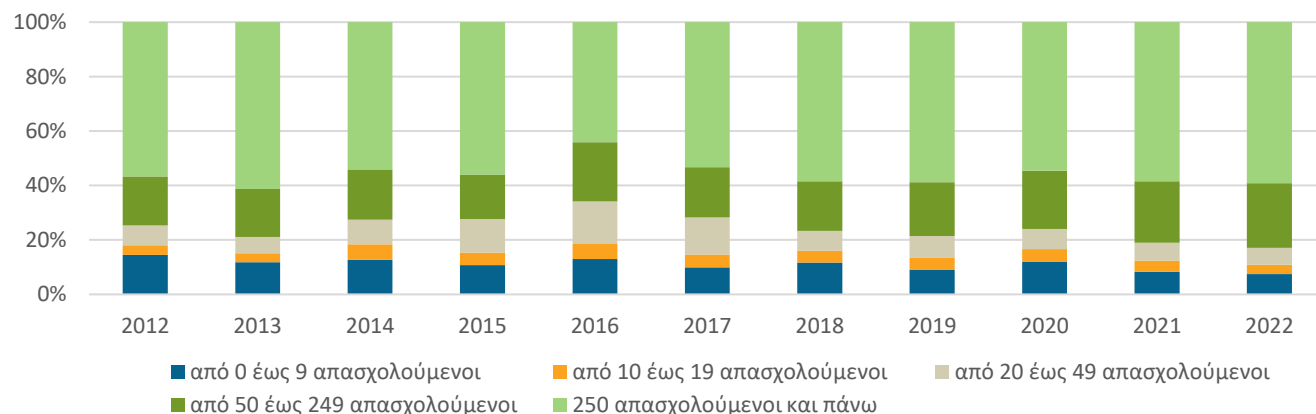
Η εξέλιξη του κύκλου εργασιών εξαρτάται και από την εγχώρια και διεθνή ζήτηση, το κόστος ενέργειας καθώς και από τις τιμές των πρώτων υλών

Σχεδόν το 92% αφορά σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, με μόλις 7,4% του κύκλου εργασιών το 2022

Κατανομή αριθμού επιχειρήσεων βιομηχανίας με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων

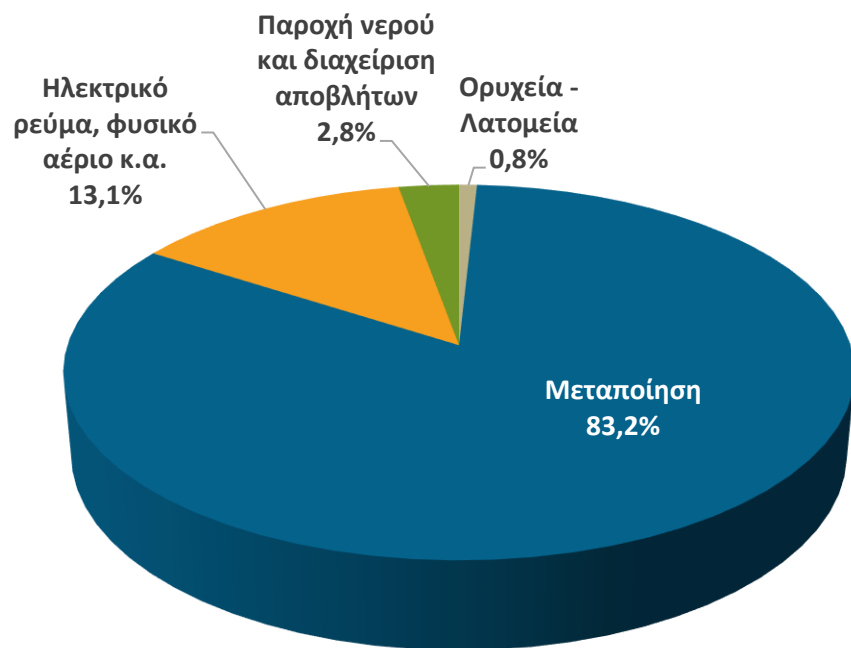
Κατανομή κύκλου εργασιών επιχειρήσεων βιομηχανίας με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων

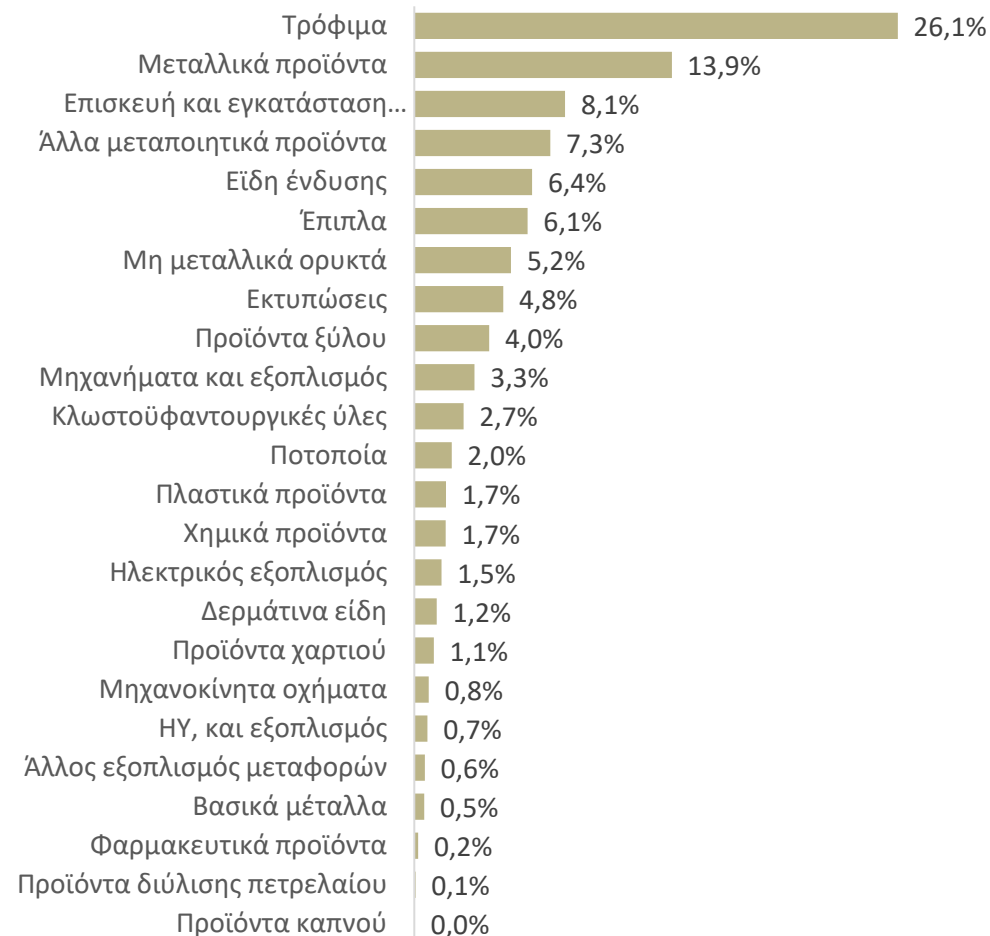
- Η πλειονότητα (σχεδόν 92% κατά μ.ό. την περίοδο 2017-2022) είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 9 απασχολούμενοι)
- Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν κατά μ.ό. το 9,8% του κύκλου εργασιών την ίδια περίοδο
- Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (από 10-50 απασχολούμενους) αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο το 12,4% του κύκλου εργασιών την περίοδο 2017-2022
- Οι μεγάλες και οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις (>50 απασχολούμενοι) αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο το 77,8% του κύκλου εργασιών

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων δραστηριοποιείται στη Μεταποίηση, με τα Τρόφιμα και τα Μεταλλικά προϊόντα να ξεχωρίζουν την περίοδο 2017-2022

Κατανομή επιχειρήσεων ανά τομέα Βιομηχανίας, μ.ο. 2017-2022

Κατανομή επιχειρήσεων ανά κλάδο Μεταποίησης, μ.ο. 2017-2022

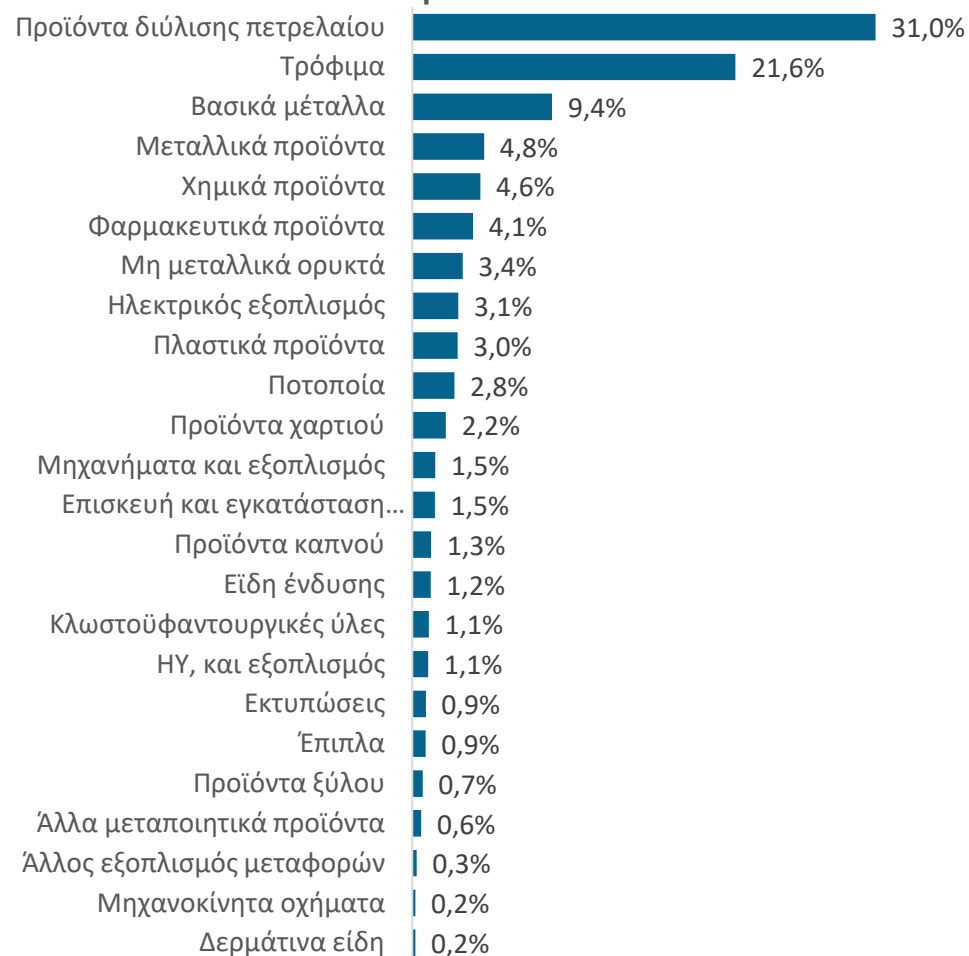

Σχεδόν το 75% του κύκλου εργασιών της Βιομηχανίας προέρχεται από τη Μεταποίηση την περίοδο 2017-2022

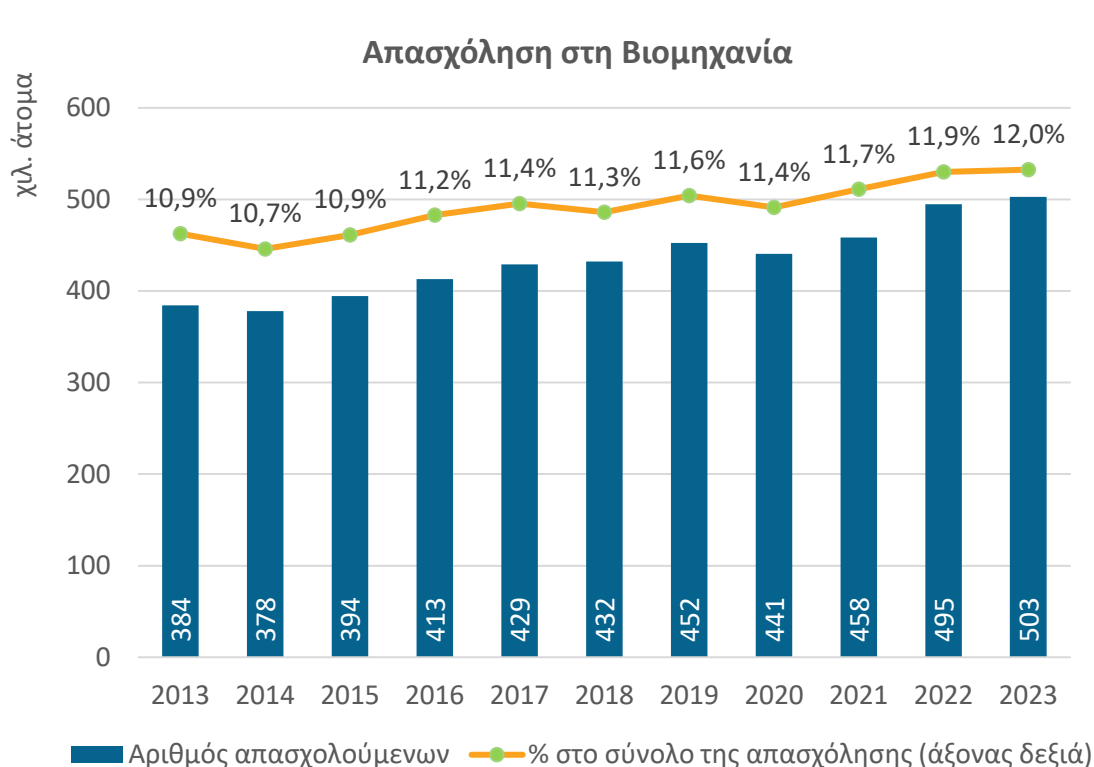
Κατανομή κύκλου εργασιών ανά τομέα Βιομηχανίας, μ.ο. 2017-2022

Κατανομή κύκλου εργασιών ανά κλάδο Μεταποίησης, μ.ο. 2017-2022

Ανοδική πορεία για το μερίδιο της Βιομηχανίας στην απασχόληση

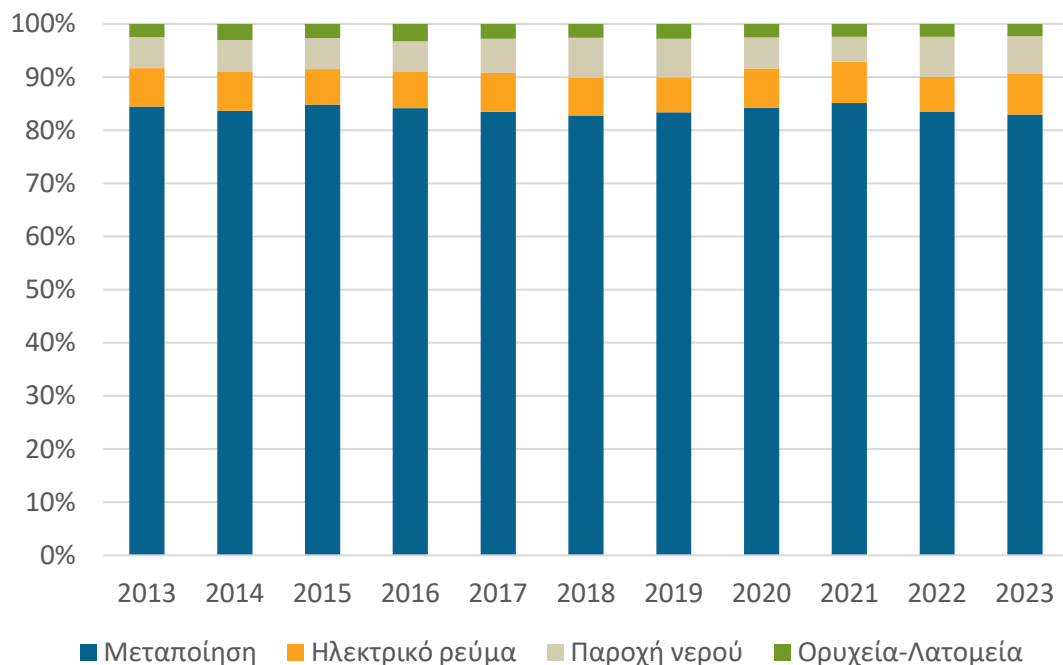
- Ο αριθμός των απασχολούμενων στη Βιομηχανία ξεπέρασε τα 500 χιλ. άτομα το 2023, αντιπροσωπεύοντας το 12% της συνολικής απασχόλησης, σε σύγκριση με 378 χιλ. άτομα (ή 10,7%) το 2014.
- Σε χαμηλότερα ωστόσο επίπεδα σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ27 (17,4%), η Ελλάδα βρέθηκε το 2023 στην 4^η χαμηλότερη θέση.

Πηγή: Eurostat, Labour Force Survey Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

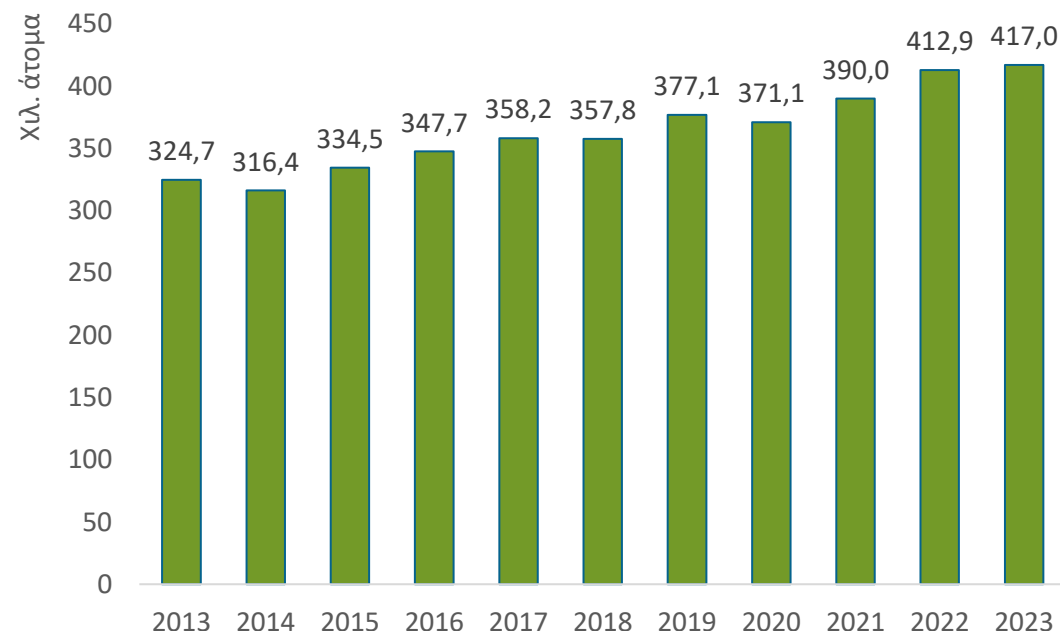
*Σημ.: Το Λουξεμβούργο και η Μάλτα έχουν εξαιρεθεί από το διάγραμμα δεξιά λόγω έλλειψης στοιχείων για το 2023

Η Μεταποίηση αναδεικνύεται ο μεγαλύτερος εργοδότης

Κατανομή απασχολούμενων ανά τομέα βιομηχανίας

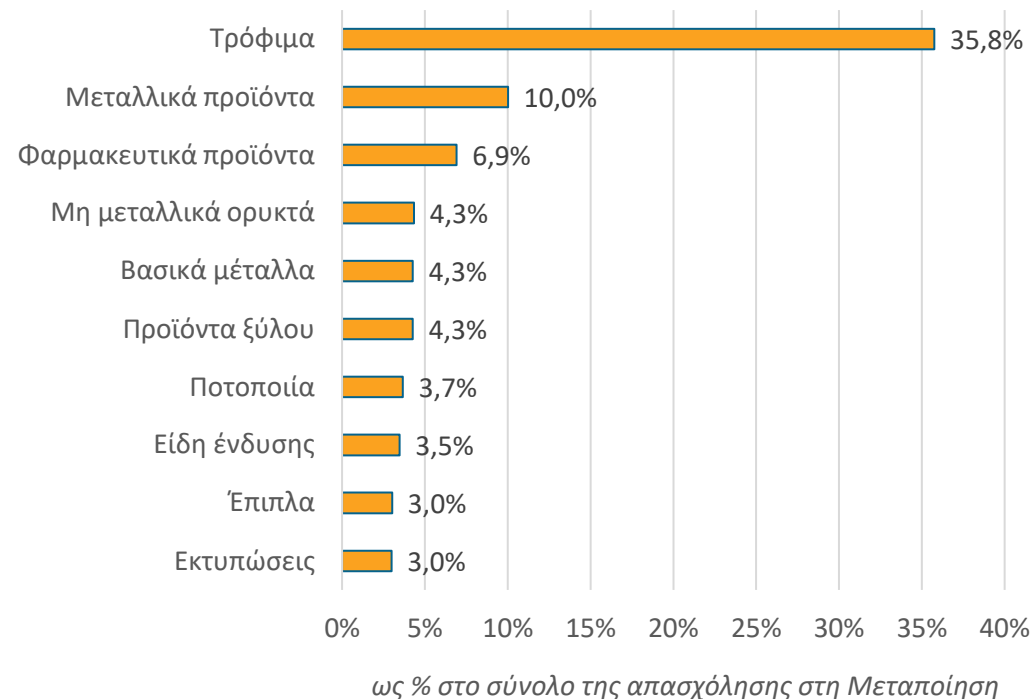
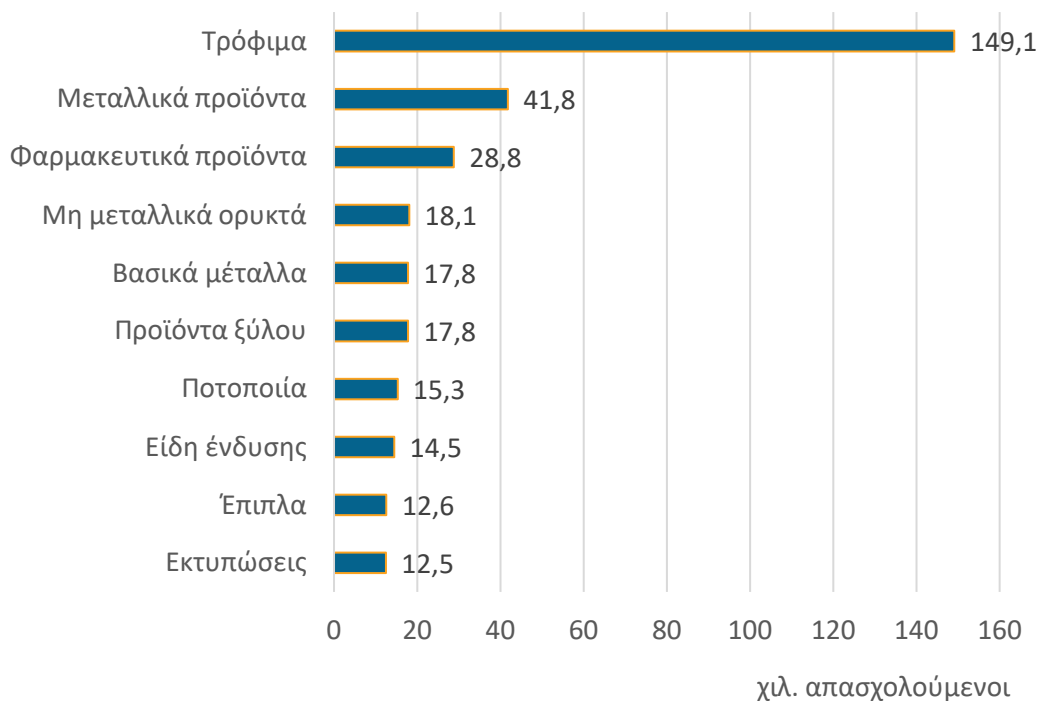
Απασχόληση στη Μεταποίηση

- Διαχρονικά η Μεταποίηση απασχολεί κατά μέσο όρο το 84% των απασχολούμενων στη Βιομηχανία, με τον τομέα Ηλεκτρικού ρεύματος και την Παροχή νερού να έπονται σε μεγάλη απόσταση (7,1% και 6,3% αντίστοιχα την περίοδο 2013-2023).
- Ο αριθμός των απασχολούμενων στη Μεταποίηση έφτασε τα 417 χιλ. άτομα το 2023 από 316 χιλ. άτομα το 2014.

Τα Τρόφιμα, ο μεταποιητικός κλάδος με τους περισσότερους απασχολούμενους

Απασχόληση στους δέκα κορυφαίους μεταποιητικούς κλάδους, 2023

Εντός των μεταποιητικών κλάδων, μεγαλύτερος εργοδότης αναδεικνύονται τα Τρόφιμα, με 149 χιλ. απασχολούμενους (ή 35,8% στο σύνολο των απασχολούμενων της Μεταποίησης) το 2023, ενώ σε μεγάλη απόσταση έπονται τα Μεταλλικά προϊόντα και τα Φαρμακευτικά προϊόντα, με 41,8 χιλ. (ή 10%) και 28,8 χιλ. (ή 6,9%) απασχολούμενους αντίστοιχα.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. **Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη**
 - Βασικά οικονομικά μεγέθη
 - **Νέα βιομηχανική πολιτική της ΕΕ**
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Επικαιροποίηση της βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ στο πλαίσιο των τρεχουσών προκλήσεων

Η νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη παρουσιάστηκε τον Μάρτιο του 2020 και επικαιροποιήθηκε τον Μάιο του 2021, έπειτα από τις προκλήσεις που ανέδειξε η πανδημία για την οικονομία.

Βασικοί στόχοι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας καθώς και τα παρακάτω:

Ενίσχυση της ενιαίας αγοράς

- Υιοθέτηση μέσου έκτακτης ανάγκης για την ενιαία αγορά
- Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά – ανάλυση 14 οικοσυστημάτων

Ενίσχυση στρατηγικής αυτονομίας

- Πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες – το 2023 αναγνωρίστηκαν 34 κρίσιμες πρώτες ύλες
- Προώθηση βιομηχανικών συμμαχιών σε στρατηγικούς τομείς (π.χ. υδρογόνο, μπαταρίες)

Επιτάχυνση διττών μεταβάσεων

- Αξιοποίηση μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για χρηματοδότηση διττής μετάβασης
- Δημιουργία πράσινων και ψηφιακών οδών μετάβασης για τα βιομηχανικά οικοσυστήματα

• Παράλληλα, τον Σεπτέμβριο του 2022 παρουσιάστηκε η «Εθνική Στρατηγική για τη βιομηχανία» η οποία βασισμένη στην ευρωπαϊκή στρατηγική ανέδειξε 5 μείζονα βιομηχανικά οικοσυστήματα για τη χώρα (αγροδιατροφή, δομικά υλικά, υγεία, ψηφιακές τεχνολογίες και πράσινες τεχνολογίες).

• Ταυτόχρονα, έθεσε συγκεκριμένους στόχους για την ανάπτυξη της συνεισφοράς της βιομηχανίας στην εγχώρια οικονομία έως το 2030, με απώτερο σκοπό τη σταδιακή σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (ΠΣ) αναπτύχθηκε το 2023 και το «Βιομηχανικό σχέδιο της ΠΣ»

Βασικός του στόχος η αξιοποίηση της αναπτυσσόμενης αγοράς μηδενικών καθαρών εκπομπών

Βασίζεται σε 4 πυλώνες δράσεων

1. Ρυθμιστικό πλαίσιο που διασφαλίζει τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα

- ισχυρό ρυθμιστικό περιβάλλον για τον καθορισμό ευνοϊκών συνθηκών για τις επιχειρήσεις, για την παροχή ποιοτικής απασχόλησης στο εργατικό δυναμικό και για ένα υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος

2. Επιτάχυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση

- οι επιδοτήσεις που χορηγούνται σε άλλες χώρες στρεβλώνουν τους όρους του ανταγωνισμού. Επομένως, πρέπει να επεκταθεί και να επιταχυνθεί η πρόσβαση της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών στη χρηματοδότηση

3. Ισότιμη ενίσχυση των δεξιοτήτων πράσινης μετάβασης

- η πράσινη μετάβαση θα πολλαπλασιάσει τις απαιτήσεις για νέες δεξιότητες σε όλα τα επίπεδα και θα καταστήσει απαραίτητες την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού

4. Παγκόσμια συνεργασία και σημασία εμπορίου

- για να επιτευχθεί ο στόχος των μηδενικών καθαρών εκπομπών πρέπει τα κίνητρα για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών να βασίζονται στις αρχές του θεμιτού ανταγωνισμού και του ανοικτού εμπορίου

Η ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι επακόλουθες εξειδικευμένες στρατηγικές ή νομοθετικές πράξεις, όπως το σχέδιο για τη βιομηχανία, καθοδηγούν και τα αντίστοιχα εθνικά σχέδια και πολιτικές των κρατών-μελών

Πυλώνας 1: Απλούστερο ρυθμιστικό περιβάλλον για την επίτευξη βιωσιμότητας, ανταγωνιστικότητας και ποιοτικής απασχόλησης

❖ Στο Βιομηχανικό σχέδιο της ΠΣ ανακοινώθηκαν 3 βασικοί κανονισμοί-πράξεις για την ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας:

Πράξη για τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών (Net-Zero Industry Act): Μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, η ετήσια αξία των οποίων αναμένεται να ανέλθει το 2030 σε €600 δισεκ. διεθνώς.

- **Επιμέρους στόχοι:** Έως το 2030 η παραγωγική ικανότητα της ΕΕ σε στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών να είναι τουλάχιστον το 40% των ετήσιων αναγκών της σε αυτές.
- **Ενδεικτικές κατηγορίες μέτρων:** Εξορθολογισμός διαδικασιών αδειοδότησης (π.χ. εθνική αρμόδια αρχή, περιορισμοί στη διάρκεια της διαδικασίας), καθεστώς προτεραιότητας στρατηγικών έργων, κριτήρια βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας στις δημόσιες συμβάσεις, ενίσχυση δεξιοτήτων, ενθάρρυνση καινοτομίας

Πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες: Μέτρα για να διασφαλιστεί η ασφαλής πρόσβαση της ΕΕ σε κρίσιμες πρώτες ύλες και να ενισχυθεί η δυναμικότητά της, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη βιώσιμων πηγών εφοδιασμού.

- **Επιμέρους στόχοι** δυναμικότητας της Ένωσης σε εξόρυξη, επεξεργασία και ανακύκλωση ως ποσοστό της ετήσιας ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας (10%, 40%, και 25% αντίστοιχα).
- **Ενδεικτικές κατηγορίες μέτρων:** Εθνική αρμόδια αρχή για διαδικασία αδειοδότησης, καθεστώς προτεραιότητας στρατηγικών έργων, εθνικά προγράμματα εξερεύνησης, παρακολούθηση και προσομοίωση ακραίων καταστάσεων, από-κοινού αγορές

Μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

- **Επιμέρους στόχοι:** Προστασία των καταναλωτών από την αστάθεια τιμών, ενίσχυση της σταθερότητας του κόστους ενέργειας για τις επιχειρήσεις, και τόνωση επενδύσεων σε ΑΠΕ.
- **Ενδεικτικές κατηγορίες μέτρων:** Δικαίωμα συμβάσεων σταθερής τιμής και δυναμικής τιμολόγησης για τους καταναλωτές, μέτρα για διευκόλυνση πρόσβασης επιχειρήσεων σε συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συμβάλλουν και στην ενίσχυση των ΑΠΕ εξασφαλίζοντας αξιόπιστα έσοδα στους προμηθευτές

Πυλώνας 2: Αναγκαία η διευκόλυνση ιδιωτικής βιώσιμων επενδύσεων, με παράλληλη ενίσχυση της δημόσιας χρηματοδότησης

Εθνική Χρηματοδότηση

Περισσότερη ευελιξία στα κράτη μέλη για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στη βάση πέντε αξόνων:

- Απλοποίηση ενισχύσεων για την ανάπτυξη ΑΠΕ.
- Απλοποίηση ενισχύσεων για την απανθρακοποίηση βιομηχανικών διεργασιών.
- Ενισχυμένα καθεστώτα στήριξης επενδύσεων για την παραγωγή στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, αντίστοιχα με τις υψηλές ενισχύσεις που λαμβάνουν παρόμοια έργα εκτός ΕΕ.
- Στοχευμένες ενισχύσεις για σημαντικά έργα, λαμβάνοντας υπόψη το χρηματοδοτικό κενό.
- Σημαντική αύξηση ορίων κοινοποίησης για ενισχύσεις σε αυτούς τους τομείς.

Ενωσιακή Χρηματοδότηση

Αύξηση ενωσιακής χρηματοδότησης για τον περιορισμό των περιφερειακών ανισοτήτων και την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού. Μεταξύ των προγραμμάτων με πόρους για έργα πράσινης μετάβασης αναφέρονται:

- Πρόσθετη χρηματοδότηση στον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από το REPowerEU για έργα πράσινης μετάβασης.
- InvestEU: Στήριξη εγγύησης που στοχεύει και στην τόνωση πράσινων επενδύσεων, με πολλαπλασιαστικές δυνατότητες μέσω της κινητοποίησης επιπλέον χρηματοδότησης.
- Ταμείο Καινοτομίας: Χρηματοδότηση από το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών για τη στήριξη και την πρωτοπόρο εφαρμογή τεχνολογιών πράσινης μετάβασης.

Ιδιωτική Χρηματοδότηση

Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης που απαιτείται για την ανάπτυξη και μετάβαση σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών πρέπει να προέλθει από τον ιδιωτικό τομέα. Επιτακτική ανάγκη για:

- Εύρυθμη λειτουργία κεφαλαιαγορών. Δημιουργία πλήρως ανεπτυγμένης Ένωσης Κεφαλαιαγορών που θα διευκολύνει τις διασυνοριακές επενδύσεις και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις.
- Ξεκάθαρο πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης. Η Ευρωπαϊκή Ταξινόμια διευκολύνει και ενθαρρύνει την διοχέτευση επενδύσεων σε έργα με θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Πυλώνας 3: Ανάγκη για ισότιμη ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων και συστηματική επικύρωσή τους

Ανάπτυξη δεξιοτήτων

Η αυξανόμενη ζήτηση για δεξιότητες που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση δημιουργεί ελλείψεις εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού. Μεταξύ άλλων προτείνονται:

- Συμπράξεις ευρωπαϊκών βιομηχανικών οικοσυστημάτων με τη δέσμευση να συμβάλουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων 6 εκατ. ατόμων.
- Καθορισμός δεικτών παρακολούθησης προσφοράς-ζήτησης δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας στους τομείς πράσινης μετάβασης. Έμφαση στη δίκαιη εκπροσώπηση γυναικών.
- Προσέλκυση διεθνών ταλέντων στην Ευρώπη, ιδίως στους τομείς STEM.
- Σύσταση συμπράξεων δεξιοτήτων για τεχνολογίες πράσινης μετάβασης (χερσαίες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αντλίες θερμότητας).
- Δημιουργία ακαδημιών της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- Χρηματοδοτική στήριξη και κίνητρα για ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Επικύρωση δεξιοτήτων

Η συστηματικότερη επικύρωση των σχετικών δεξιοτήτων μπορεί να διευκολύνει την αντιστοίχιση εργαζομένων με κατάλληλες δεξιότητες για τις ανάγκες των εργοδοτών.

- Διευκόλυνση αναγνώρισης τυπικών προσόντων και μείωση αντίστοιχου διοικητικού φόρτου.
- Δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ με αναγνώριση τυπικών προσόντων υπηκόων τρίτων χωρών.
- Συνδυασμός υφιστάμενης προσέγγισης που βασίζεται σε τυπικά προσόντα με παράλληλη προτεραιοποίηση πραγματικών δεξιοτήτων.

Πυλώνας 4: Απαραίτητες οι δράσεις συνεργασίας για αμοιβαία επωφελείς συμφωνίες, αντιμετωπίζοντας παράλληλα πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού

Διεθνείς συνεργασίες-συμφωνίες

Το ανοικτό εμπόριο αποτελεί βασική συνιστώσα της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ διασφαλίζοντας νέες εξαγωγικές αγορές και πρόσβαση σε προμηθευτές πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων

- Αξιοποίηση ισχυουσών συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών της ΕΕ και επέκταση του δικτύου.
- Σύσταση ειδικής ομάδας εργασίας μεταξύ ΕΕ-ΗΠΑ για θέματα κρατικής στήριξης της βιομηχανίας που σχετίζονται με την νομοθεσία Inflation Reduction Act (IRA) των ΗΠΑ.
- Συμφωνίες διευκόλυνσης βιώσιμων επενδύσεων ιδίως με εταίρους στην Αφρική.
- Συνεργασία με εταίρους για λήσχη κρίσιμων πρώτων υλών.
- Βιομηχανικές συμπράξεις καθαρής τεχνολογίας/μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- Στρατηγική εξαγωγικών πιστώσεων.

Διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού

Αντιμετώπιση χωρών όπου ο δημόσιος τομέας δημιουργεί έντονες στρεβλώσεις στην αγορά και αθέμιτο ανταγωνισμό

- Αξιοποίηση μέσων εμπορικής άμυνας για προάσπιση της ενιαίας αγοράς έναντι αθέμιτων πρακτικών (π.χ., ντάμπινγκ) με έμφαση σε κρίσιμους τομείς.
- Κανονισμός για ξένες επιδοτήσεις.
- Μέσο για διεθνείς δημόσιες συμβάσεις. Προάσπιση ισότιμης πρόσβαση ευρωπαϊκών εταιρειών σε δημόσιες συμβάσεις τρίτων χωρών.
- Πλαίσιο για τον έλεγχο άμεσων ξένων επενδύσεων. Διασφάλιση ασφάλειας χωρίς να περιορίζεται ο ανοικτός χαρακτήρας της ΕΕ.

Οι προτεραιότητες του ευρωπαϊκού Βιομηχανικού Σχεδίου της ΠΣ έχουν ενσωματωθεί στο εγχώριο νομικό πλαίσιο

Κρίσιμες Πρώτες Ύλες

- Το νέο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) περιγράφει δράσεις που προγραμματίζονται για τη βιώσιμη διαχείριση κρίσιμων ορυκτών και αφορούν:
 - την έρευνα για ανάδειξη περιοχών με κοιτασμοτολογικό δυναμικό
 - την αξιοποίηση του γνωστού δυναμικού της χώρας σε κρίσιμα ορυκτά

Βιομηχανία Μηδενικών Καθαρών Εκπομπών

- Τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν υπόψη τους τον ευρωπαϊκό κανονισμό Net-Zero Industry Act, στην ανάπτυξη των ΕΣΕΚ τους, ειδικά σε ότι αφορά μέτρα για την ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας
- Συγκεκριμένα, στο νέο ΕΣΕΚ έχουν αναπτυχθεί 15 μέτρα πολιτικής μεταξύ των οποίων η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, όπως: δέσμευσης και αξιοποίησης CO2 στη βιομηχανία, παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, παραγωγής και χρήσης υδρογόνου και κλιματικά ουδέτερων καυσίμων, αποθήκευσης ενέργειας κ.α.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων

- Το νέο ΕΣΕΚ αναγνωρίζει μια σειρά από προτεραιότητες για την επανεκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων που περιλαμβάνουν:
 - Την επανεκπαίδευση εργαζομένων στις βιομηχανίες ορυκτών καυσίμων
 - Την κατάρτιση νέων εργαζομένων
 - Τη ζήτηση εργασίας σε συγκεκριμένους τομείς όπως οι καινοτόμες ΑΠΕ, ο κατασκευαστικός κλάδος κτιρίων και οι υποδομές για ψηφιοποίηση δικτύου

Σύνοψη

- **Νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη:** Βασικοί στόχοι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, αντιμετώπιση των στρατηγικών εξαρτήσεων της ΕΕ και ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ενιαίας αγοράς
- **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία:** να καταστήσει την Ευρώπη ουδέτερη για το κλίμα το 2050
- **Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας:** ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών και επιταχύνει την ταχεία μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα.
 - Δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας για τις τεχνολογίες και τα προϊόντα μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαιτούνται για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ευρώπης για το κλίμα.

Η ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι επακόλουθες εξειδικευμένες στρατηγικές ή νομοθετικές πράξεις, όπως το σχέδιο για τη βιομηχανία, καθοδηγούν και τα αντίστοιχα εθνικά σχέδια των κρατών-μελών

- «Εθνική Στρατηγική για τη βιομηχανία» η οποία βασισμένη στην ευρωπαϊκή στρατηγική ανέδειξε 5 μείζονα βιομηχανικά οικοσυστήματα
- Οι προτεραιότητες του ευρωπαϊκού Βιομηχανικού Σχεδίου της ΠΣ έχουν ενσωματωθεί σε διάφορα σημεία του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, αναφορικά με:
 - Κρίσιμες Πρώτες Ύλες
 - Βιομηχανία Μηδενικών Καθαρών Εκπομπών
 - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
 - Εγχώριο ρυθμιστικό πλαίσιο
 - Χαρτογράφηση των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. & Ε.Π.
 - Βασικά μεγέθη εγκατεστημένων επιχειρήσεων Ε.Π.
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Εγχώριο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο σχετικά με την ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των υποδοχέων: Ν. 4982/2022

Με τον νόμο 4982/2022 θεσπίστηκε ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο για την ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία υποδοχέων

- Σχετικά με την αγορά, ο νόμος προβλέπει, μεταξύ άλλων ρυθμίσεις σχετικά με:
 - την ίδρυση, την ανάπτυξη και τη λειτουργία ενός επιχειρηματικού πάρκου, καθώς και ρυθμίσεις σε συγκεκριμένα ζητήματα αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών, τις υποδομές και την εγκατάσταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα
 - το κανονιστικό πλαίσιο που καθορίζει την σχέση μεταξύ των εγκαταστημένων επιχειρήσεων και της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης
 - την παροχή φορολογικών κινήτρων για τη διασφάλιση έκτασης από την Ε.Α.Δ.Ε.Π. για την ανάπτυξη ενός Ε.Π., και την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης των Επιχειρηματικών Οικοπέδων για τα οποία συνάπτονται συμβάσεις αγοραπωλησίας και σύστασης δικαιώματος επιφανείας με τις επιχειρήσεις που πρόκειται να εγκατασταθούν εντός Ε.Π. της Ε.Α.Δ.Ε.Π..

Με τον νόμο 4982/2022 (σε συνδυασμό με άλλες νομοθετικές μεταβολές) έγιναν μεταβολές και στο μοντέλο αδειοδότησης:

- Αδειοδοτούσες αρχές - Εισαγωγή Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ),
- Υπαγωγή σε χαμηλότερη κατηγορία για την περιβαλλοντική αδειοδότηση εντός των Πάρκων (με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που υπάγονται στις οδηγίες Seveso & IED και δεν υποβιβάζονται).
- Διευκόλυνση των διαδικασιών αδειοδότησης με την κατάργηση αδειών διαχείρισης υγρών αποβλήτων και αδειών διαχείρισης στερεών αποβλήτων και ενσωμάτωσή τους στην ΑΕΠΟ ή στις ΠΠΔ
- Βεβαίωση Συμβατότητας ως κεντρικό δικαιολογητικό των αδειοδοτήσεων των ΕΕ, που χορηγείται από την ΕΑΔΕΠ
- Γνωστοποίηση Λειτουργίας, άλλη μια αδειοδοτική διευκόλυνση για τις επιχειρήσεις εντός των Πάρκων

Συνοδό κανονιστικό πλαίσιο ρυθμίσεων για την περαιτέρω βελτίωση λειτουργίας των οργανωμένων υποδοχέων

Θέματα δόμησης, χωροταξικού σχεδιασμού και αδειοδότησης

N. 4302/2014

- ορίζεται νέα μορφή επιχειρηματικού πάρκου, το Επιχειρηματικό/Εμπορευματικό Πάρκο Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας
- θεσπίζονται οι κανόνες δόμησης, προδιαγραφές παρεχόμενων υπηρεσιών και δικτύων, και ρυθμίσεις αδειοδότησης
- οι διαδικασίες ανάπτυξης υποδομών εφοδιαστικής και εμπορευματικών κέντρων ενσωματώθηκαν στον Ν.3982/2011.

N. 4512/2018

- παροχή κινήτρων για τη δημιουργία νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσα σε οργανωμένες δομές.
- απλοποίηση της ίδρυσης και αδειοδότησης επιχειρηματικών και βιομηχανικών πάρκων
- ολοκληρωμένος χωρικός σχεδιασμός και προστασία του περιβάλλοντος.

N. 4635/2019

- ρυθμίσεις σχετικά με εγκατεστημένες βιομηχανικές επιχειρήσεις σε περίπτωση μεταβολής των χρήσεων γης.
- καθεστώς διατήρησης της χρήσης γης (θεσμοθετημένων και μη) ακόμα και στην περίπτωση αλλαγής πολεοδομικού σχεδιασμού

N. 4685/2020

- Περαιτέρω απλοποίηση περιβαλλοντικής αδειοδότησης
- ορισμός γενικών και ειδικών χρήσεων με βάση τις οικονομικές δραστηριότητες
- Ενιαία διαχείριση αποβλήτων

N. 4759/2020

Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας

- περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης
- νέοι όροι δόμησης για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Επιχειρηματικών Πάρκων (ΕΠ)
- ρυθμίσεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σε Επιχειρηματικά Πάρκα.

Το νέο θεσμικό πλαίσιο Ν. 4982/2022 επιφέρει ουσιαστικές βελτιώσεις

Θέσπιση ενός νέου ενιαίου νομικού πλαισίου ρύθμισης της οργανωμένης επιχειρηματικότητας σχετικά με την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία τους, όπως και κίνητρα εγκατάστασης επιχειρήσεων εντός αυτών.

Στόχος: Η ενίσχυση της εθνικής οικονομίας και της περιφερειακής ανάπτυξης μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.), και τη δημιουργία οικοσυστημάτων επιχειρήσεων που θα ενισχύσουν την ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής.

Η στήριξη και η ενίσχυση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και των υποστηρικτών προς τη βιομηχανία υπηρεσιών, μέσω της ανάπτυξης Ε.Π. συμβάλλει στα εξής:

- Ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος
- Πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων επιχειρήσεων
- Τόνωση και ενθάρρυνση τοπικής επιχειρηματικότητας
- Βελτίωση των υποδομών των επιχειρήσεων εντός των πάρκων

ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν αναπτυξιακό έλλειμμα, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση υφιστάμενων πάρκων, καθώς και η δημιουργία σύγχρονων και αποτελεσματικών βιομηχανικών και επιχειρηματικών ζωνών αποτελούν σημαντικό παράγοντα για προσέλκυση ισχυρών και αξιόπιστων επενδυτών, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων επιχειρήσεων και για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Νέες κατηγορίες Επιχειρηματικών Πάρκων

Τα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) διακρίνονται σε:

«**Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α1**»: χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τις οποίες απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)*

«**Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α2**»: χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές ή μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και υπόκεινται σε γενικούς όρους προστασίας περιβάλλοντος*

«**Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.)**»: περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών με Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (Α.Β.Σ.)

«**Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.)**»: εγκατεστημένη μεμονωμένη μεγάλη μονάδα (Μ.Μ.Μ.) και για την οποία δεν απαιτείται πολεοδόμηση

«**Τεχνόπολη**»: χώρος υποδοχής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Όλοι οι τύποι Επιχειρηματικών Πάρκων μπορούν να χαρακτηρίζονται και ως «Οικολογικό Πάρκο», εφόσον αποτελούν

- ✓ χώροι δραστηριοτήτων, με τις οποίες επιτυγχάνονται περιβαλλοντικοί στόχοι, μετρήσιμοι με βασικούς δείκτες αποδοτικότητας ως προς
 - χρήση ενέργειας,
 - χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
 - επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση πρώτων υλών και υδάτων γης,
 - τις επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και την κυκλική οικονομία

Δραστηριότητες που ασκούνται εντός Ε.Π.

Στα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εγκαθίστανται επιχειρηματικές παραγωγικές δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, με εξαίρεση τα εμπορικά κέντρα, όπως:

μεταποιητικές δραστηριότητες, μηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών

δραστηριότητες εφοδιαστικής (logistics), κέντρα αποθήκευσης και διανομής, εκθεσιακά κέντρα χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων

ερευνητικά κέντρα βιομηχανίας, κέντρα τεχνολογικής υποστήριξης, σχολές τεχνικής κατεύθυνσης

δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και φυσικό αέριο

δραστηριότητες αγροκτηνοτροφίας, εφόσον τα παραγόμενα προϊόντα τους μεταποιούνται εντός του Ε.Π.

δραστηριότητες υποστηρικτικές της λειτουργίας των επιχειρήσεων του Ε.Π.

θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων

συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών, συστήματα διαχείρισης αποβλήτων (στερεών, υγρών)

κέντρα δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων (Data Centres)

συνεργεία επισκευής και συντήρησης οχημάτων

Υπαγωγή πάρκων σε ενιαίο θεσμικό πλαίσιο

Άλλη μια ουσιαστική βελτίωση είναι η δημιουργία Επιχειρηματικού Σχεδίου, προκειμένου για την αδειοδότηση του Πάρκου:

- Το Επιχειρηματικό Σχέδιο αποτυπώνει τη σκοπιμότητα και οικονομική βιωσιμότητα του Ε.Π. και τη συμβατότητα των προβλεπόμενων χρήσεων γης με την προστασία του περιβάλλοντος και τη θέση ανάπτυξής του.

Σχήμα Εισφορά σε Γη και Χρήμα:

Οι ιδιοκτήτες των ακινήτων που βρίσκονται εντός του Ε.Π. και εντάσσονται στο ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής συμμετέχουν στις δαπάνες για τη δημιουργία των κοινόχρηστων χώρων και των έργων υποδομής με εισφορές σε γη και σε χρήμα.

Η υπαγωγή όλων των ΟΥΜΕΔ σε ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο αποβλέπει σε:

- διευκόλυνση ίδρυσης ΕΠ και στη δυνατότητα μεταβίβασης της διαχείρισης των ΟΥΜΕΔ, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες της κάθε περιοχής για διασύνδεση των Πάρκων με προμηθευτές σε σημεία ενδιαφέροντος, όπως οι μεταφορικοί κόμβοι (αεροδρόμια, λιμάνια, σιδηροδρομικό δίκτυο κα).
- απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων, κυρίως αυτών σε Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις
- επίλυση των υφιστάμενων προβλημάτων εντός των Πάρκων κυρίως σε ζητήματα πολεοδόμησης, επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων, παρεχόμενων υπηρεσιών και γενικότερα σε θέματα αδειοδοτήσεων και διαχείρισης.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
 - Εγχώριο ρυθμιστικό πλαίσιο
 - **Χαρτογράφηση των Ε.Π.**
 - Βασικά μεγέθη εγκατεστημένων επιχειρήσεων Ε.Π.
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Η ΕΤΒΑ διαθέτει συνολικά 29 Ε.Π. σε 9 περιφέρειες

Η ΕΤΒΑ έχει την εκμετάλλευση και τη διαχείριση 27 Ε.Π., και έχει παραχωρήσει τη διαχείριση δύο Ε.Π. στους φορείς διαχείρισης που έχουν συσταθεί για το σκοπό αυτό

Περιφέρεια Ηπείρου

- Βιομηχανική Περιοχή Ιωαννίνων
- Επιχειρηματικό Πάρκο Πρέβεζας

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Επιχειρηματικό Πάρκο Α2 Άμφισσας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Λαμίας

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Επιχειρηματικό Πάρκο Καστοριάς (ΔΙ.ΒΙ.ΠΑ.ΚΑ)¹
- Επιχειρηματικό Πάρκο Φλώρινας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Κοζάνης (με όρους Ν. 3982/2011)
- Συμπληρωματικά και η ΒΙΠΕ Έδεσσας που είναι σε φάση αδειοδότησης

Περιφέρεια Κρήτης

- Επιχειρηματικό Πάρκο Ηρακλείου

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Επιχειρηματικό Πάρκο Α2 Βόλου
- Επιχειρηματικό Πάρκο Βόλου Α' με όρους Ν. 4982/2011 ⁽²⁾
- Επιχειρηματικό Πάρκο Καρδίτσας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Λάρισας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Παραρτήματος Βόλου

Περιφέρεια Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας

- Επιχειρηματικό Πάρκο Καλαμάτας Α (Σπερχογεία)
- Επιχειρηματικό Πάρκο Καλαμάτας Β (Μελιγαλάς)
- Επιχειρηματικό Πάρκο Τρίπολης
- Επιχειρηματικό Πάρκο Πάτρας (περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας)

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Επιχειρηματικό Πάρκο Έδεσσας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης
- Επιχειρηματικό Πάρκο με όρους Ν. 3982/2011 Κιλκίς (ΔΙ.ΒΙ.ΠΕ.Κ.)²
- Επιχειρηματικό Πάρκο Σερρών

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

- Επιχειρηματικό Πάρκο Αλεξανδρούπολης
- Επιχειρηματικό Πάρκο Δράμας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Καβάλας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Κομοτηνής
- Επιχειρηματικό Πάρκο Ξάνθης
- Επιχειρηματικό Πάρκο Ορεστιάδας
- Επιχειρηματικό Πάρκο Σαπών

Πηγή: [ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.](#)

Σημ: ¹ Έχει δημιουργηθεί μια θυγατρική εταιρεία για τη διαχείριση του Πάρκου όπου συμμετέχει η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ και ο Δήμος Καστοριάς.

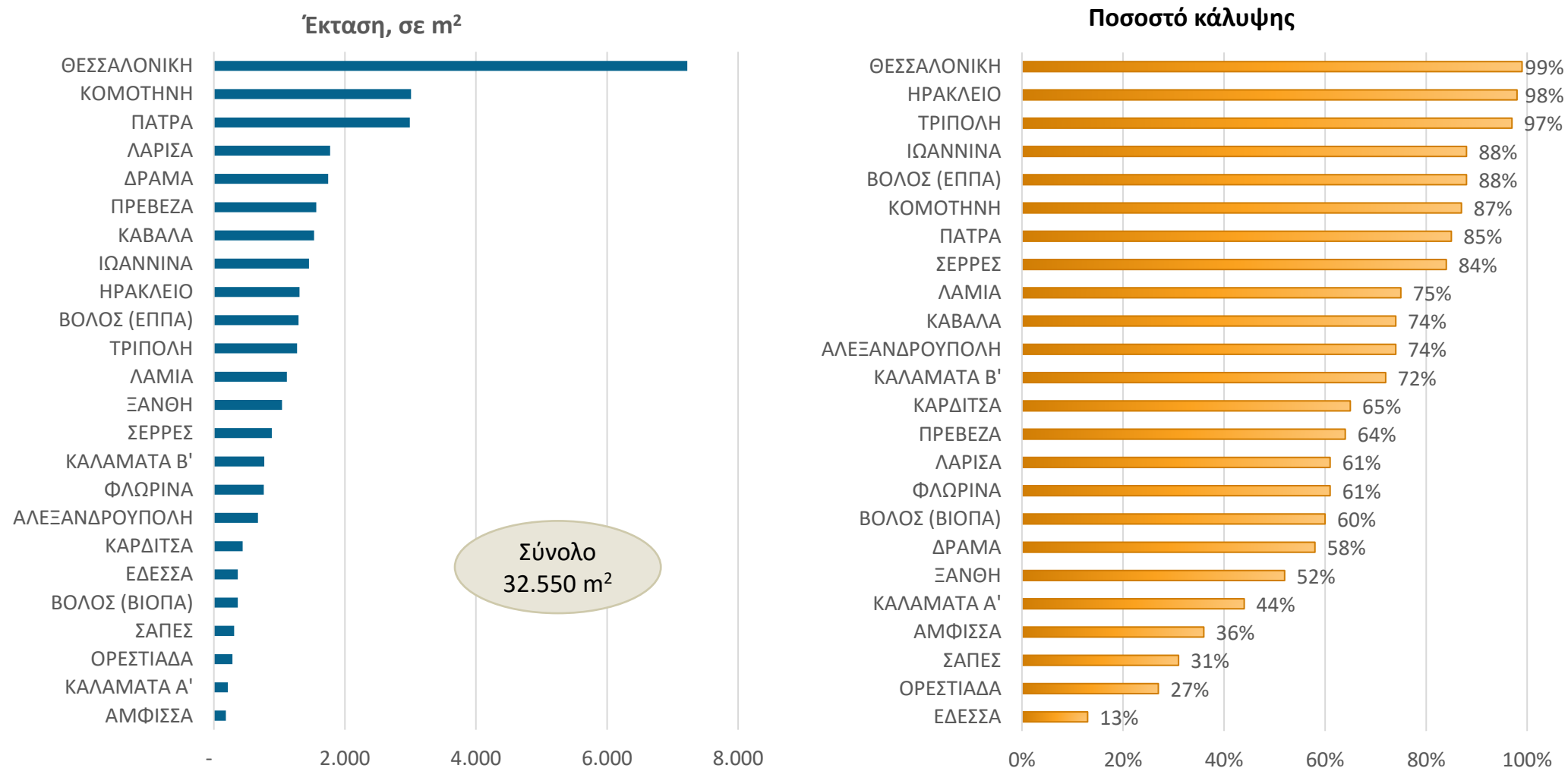
² Η ΕΤΒΑ έχει παραχωρήσει στην ΔΙΒΙΠΕΚ τη διαχείριση του Πάρκου όπως και για το ΕΠ Βόλου Α όπου έχει παραχωρήσει τη διαχείριση στην Ανώνυμη ΒΕΠΕ Βόλου

Χαρτογράφηση των Ε.Π.

- Υπαγωγή στον Ν. 4982/2022
 - 27 Επιχειρηματικά Πάρκα (ΕΠ) τύπου Α1 και Α2
 - 2 Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) με το προηγούμενο πλαίσιο
- Η μεγαλύτερη συγκέντρωση πάρκων εντοπίζεται κατά μήκος των βόρειων συνόρων της χώρας (13 Ε.Π.)
 - Η μεγαλύτερη σε έκταση (~7,3 χιλ. m²) στον νομό Θεσσαλονίκης
 - Οι νομοί Μαγνησίας και Έβρου έχουν από 3 Ε.Π.

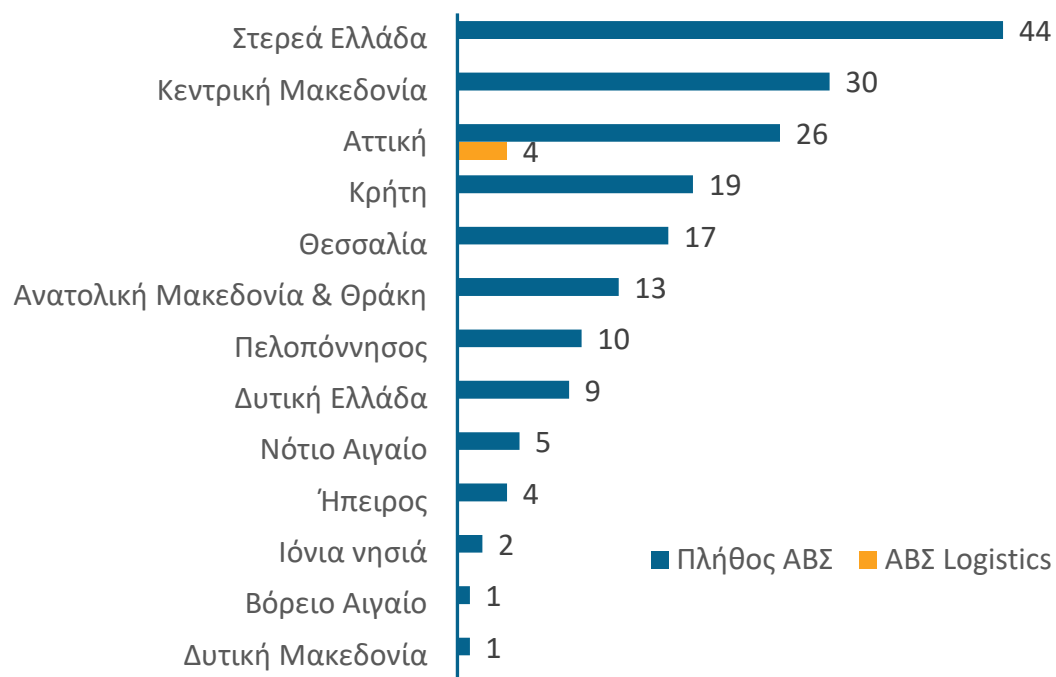

Ξεχωρίζει το Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης (ΕΠΘ) για την έκταση της και το ποσοστό κάλυψης των οικοπέδων

Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις

Αριθμός Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) ανά Περιφέρεια

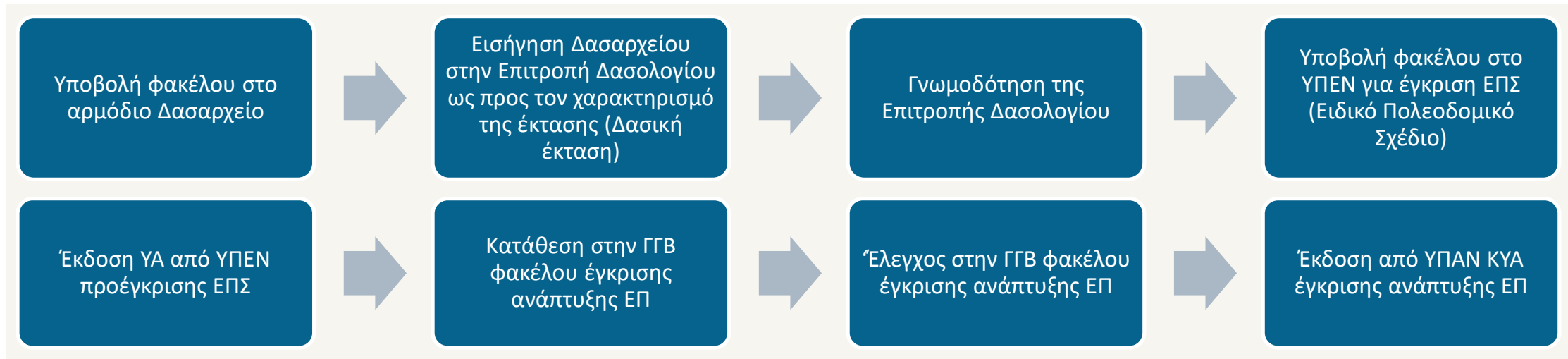

- Συνολικά 185 άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις
 - Σε 42 περιφερειακές ενότητες, και σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας
- Οι περισσότερες στην Στερεά Ελλάδα (44), και έπονται Κεντρική Μακεδονία και Αττική, με 30 ΑΒΣ, αμφότερα.
 - Αττική: με 4 ΑΒΣ logistics (Δυτική Αττική)
- Συνολική έκταση ΑΒΣ: ~308 χιλ. στρέμματα,
 - Κεντρική Μακεδονία, 90,9 χιλ. στρ.
 - Αττική, 61,1 χιλ. στρ., εκ των οποίων ~19 χιλ. στρ. logistics
 - Στερεά Ελλάδα, 53,5 χιλ. στρ.

- Η ΑΒΣ των Οινοφύτων που έχει μετατραπεί σε ΕΠΕ έκτασης 11,58 χιλ. στρεμμάτων, έχει τη σοβαρότερη περιβαλλοντική όχληση, γεγονός που έχει μπει σε διαδικασία αποκατάστασης.
- Αυτό αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα για την πρώτη εξυγίανση ενός ΑΒΣ στην χώρα.

Οργάνωση νέου επιχειρηματικού πάρκου στην Αττική

Επιχειρηματικό Πάρκο έκτασης άνω των 4,5 χιλ. στρεμμάτων στην Μαγούλα Αττικής

Σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως:

- Δημιουργία Πάρκων σε μη προστατευόμενες, κρατικές περιοχές
- **One Platform For Everything:** Κεντρική Υπηρεσία Αδειοδότησης Πάρκων και Επιχειρήσεων σε αυτές
- Οικοδομική Άδεια, Άδεια Λειτουργίας, Περιβαλλοντική Άδεια
- Θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα
- Ενίσχυση της Απασχόλησης

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
 - Εγχώριο ρυθμιστικό πλαίσιο
 - Χαρτογράφηση των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. & Ε.Π.
 - **Βασικά μεγέθη εγκατεστημένων επιχειρήσεων Ε.Π.**
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Μεθοδολογική προσέγγιση

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η παρουσίαση των βασικών οικονομικών μεγεθών των επιχειρήσεων με εγκατεστημένες μονάδες σε Ε.Π.

- Τα βασικά οικονομικά μεγέθη αφορούν σε αριθμό επιχειρήσεων με εγκατεστημένες μονάδες, τομέα δραστηριότητας ανά περιφέρεια ΒΙΠΕ, κύκλο εργασιών, καθώς και στον αριθμό απασχολούμενων τους.

Σύμφωνα με την ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.

- Περίπου 2.000 επιχειρήσεις διαθέτουν εγκατεστημένες μονάδες εντός Ε.Π.
- Περίπου 60 χιλ. απασχολούμενοι εντός Ε.Π.

Για την εκπόνηση της μελέτης απαιτήθηκαν αναλυτικά στοιχεία κύκλου εργασιών και απασχολούμενων για τις παραπάνω επιχειρήσεις.

Ακολουθως, η ομάδα του ΙΟΒΕ κλήθηκε να συλλέξει στοιχεία (κύκλος εργασιών, απασχολούμενοι) για όσο μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε πάρκα της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.

- Αρχικά αντλήθηκαν στοιχεία από τη βάση δεδομένων DataPrisma της ICAP, ενώ στη συνέχεια συλλέχτηκαν στοιχεία επιχειρήσεων και από το ΓΕΜΗ.
- Σε κάποιες περιπτώσεις επιχειρήσεων όπου υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για μια εκ των 2 μεταβλητών, έγιναν υποθέσεις για να υπολογιστεί η άλλη μεταβλητή.
- Στόχος ήταν να βρεθούν και συμπληρωθούν όσο το δυνατό περισσότερα δεδομένα για τις 2000 επιχειρήσεις που φιλοξενούνται σε ΕΠ.

Δημιουργία δείγματος επιχειρήσεων με μία ή περισσότερες εγκατεστημένες μονάδες

Συλλογή στοιχείων

Επεξεργασία στοιχείων

Μεθοδολογία
συμπλήρωσης δείγματος

A. Συλλογή στοιχείων

- Αρχική λίστα 2.248 οντοτήτων που διατηρούν μία ή περισσότερες μονάδες σε Ο.Υ.ΜΕ.Δ και Ε.Π. της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ, εκ των οποίων οι 42 επιχειρήσεις βρίσκονται σε αναστολή λειτουργίας.
 - 2.206 οντότητες* για τις οποίες όμως δεν υπάρχουν οικονομικά στοιχεία για τη δραστηριότητά τους.
- Με βάση τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) των εγκατεστημένων επιχειρήσεων της αρχικής λίστας, αναζητήσαμε από τη βάση DataPrisma της ICAP, καθώς και από το ΓΕΜΗ, στοιχεία για τις εν λόγω επιχειρήσεις.
- Συνολικά από τις 2.248 επιχειρήσεις συγκεντρώθηκαν οικονομικά στοιχεία για 1.101 επιχειρήσεις που ήταν εγγεγραμμένες στη βάση της DataPrisma της ICAP, καθώς και στο ΓΕΜΗ.
- Σημειώνεται ότι στη βάση δεδομένων DataPrisma καταχωρούνται στοιχεία από Ισολογισμούς και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσεων (ΚΑΧ) των επιχειρήσεων.
 - Ακολουθως όσες δεν δημοσιεύουν ισολογισμό και ΚΑΧ δεν εγγράφονται στη συγκεκριμένη βάση.

*Σημ: Στην αρχική λίστα οντοτήτων με εγκατεστημένες μονάδες σε Ο.Υ.ΜΕ.Δ και Ε.Π περιλαμβάνονται, εκτός επιχειρήσεων, και Τράπεζες, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, υποσταθμοί πυροσβεστικής, υποσταθμοί φυσικού αερίου, καθώς και κτηνοτρόφοι, συνεργεία αυτοκινήτων, μηχανουργεία, κυλικεία,, ξυλουργεία, βυρσοδεψεία, κ.α.

Επεξεργασία στοιχείων εγκατεστημένων επιχειρήσεων

Β. Επεξεργασία στοιχείων

- Τα στοιχεία των εγκατεστημένων επιχειρήσεων αφορούν σε Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), Επωνυμία, Έδρα επιχείρησης (Νομός, Πόλη, Ταχυδρομικός Κώδικας), Κλάδος δραστηριότητας (κατά 2ψηφιο ΣΤΑΚΟΔ), καθώς και Προσωπικό για το 2022.
- Ενώ τα οικονομικά μεγέθη που αντλήθηκαν από τη βάση δεδομένων αφορούν σε Σύνολο ενεργητικού, Κύκλος εργασιών και Κέρδη προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA).
- Ωστόσο, οι 1.101 επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στη βάση της ICAP και στο ΓΕΜΗ δεν έχουν όλες τα απαιτούμενα στοιχεία για την απασχόληση.

Στόχος είναι να συμπληρωθεί και να χρησιμοποιηθεί όσο το δυνατό μεγαλύτερο μέρος του δείγματος των 1.101 επιχειρήσεων για τους σκοπούς της μελέτης, χωρίς να αλλοιωθεί η πραγματική εικόνα του κύκλου εργασιών και της απασχόλησης των επιχειρήσεων για τις οποίες δεν υπήρχαν εγγραφές.

Σημειώνεται ότι:

- Δεν είναι γνωστό πόσες εγκαταστάσεις διατηρεί η εκάστοτε επιχείρηση εντός των Ε.Π.. στις οποίες δραστηριοποιείται, τι είδους ή μεγέθους είναι αυτές οι εγκαταστάσεις, πόσους εργαζόμενους απασχολεί εντός των Ε.Π. ή κάποιο άλλο οικονομικό στοιχείο.
- Δεν είναι γνωστό εάν η επιχείρηση διατηρεί και άλλες εγκαταστάσεις εκτός Ε.Π. (και ασφαλώς δεν είναι γνωστό πόσες, τι είδους ή μεγέθους είναι οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης εκτός Ε.Π.).

Συμπλήρωση στοιχείων δείγματος επιχειρήσεων

Γ. Μεθοδολογία συμπλήρωσης δείγματος επιχειρήσεων

- Για να συμπληρωθούν τα ελλιπή στοιχεία για την απασχόληση στο σύνολο του δείγματος για επιχειρήσεις για τις οποίες δεν βρέθηκαν εγγραφές από τη βάση δεδομένων της ICAP, λήφθηκε υπόψη η κατηγοριοποίηση σε μεγέθη νομικών προσώπων και οντοτήτων σύμφωνα με το Ν.4308/2014.

Κατηγορία μεγέθους	Συνολικό ενεργητικό	Κύκλος εργασιών	Απασχόληση
Πολύ μικρές οντότητες	≤€350 χιλ.	≤€700 χιλ.	≤10 άτομα
Μικρές οντότητες	€350 χιλ.< έως ≤€4 εκατ.	€700 χιλ.< έως ≤€8 εκατ.	10 άτομα< έως ≤50 άτομα
Μεσαίες οντότητες	€4 εκατ.< έως ≤€20 εκατ.	€8 εκατ.< έως ≤€40 εκατ.	50 άτομα< έως ≤250 άτομα
Μεγάλες οντότητες	€20 εκατ.<	€40 εκατ.<	250 άτομα<

- Τα διαστήματα κύκλου εργασιών που ορίζονται στον παραπάνω πίνακα τροποποιήθηκαν, έτσι ώστε να ταιριάζουν περισσότερο στο προφίλ του κύκλου εργασιών που προέκυψε από τις επιχειρήσεις του δείγματος, ως εξής.

Κύκλος εργασιών	Απασχόληση
<€500 χιλ.	4
€500 χιλ. < έως ≤ €1 εκατ.	7
€1 εκατ. < έως ≤ €4 εκατ.	12
€4 εκατ.< έως ≤ €8 εκατ.	24
€8 εκατ.< έως ≤ €15 εκατ.	40
€15 εκατ.< έως ≤ €40 εκατ.	63
€40 εκατ.<	250

- Επομένως, εάν είναι γνωστό το που υπάγεται βάσει κύκλου εργασιών μία επιχείρηση, είναι εφικτό να γίνει υπόθεση για το μέγεθος της απασχόλησης.

Μεθοδολογία εκτίμησης του κύκλου εργασιών και της απασχόλησης που λαμβάνει χώρα εντός Ε.Π.

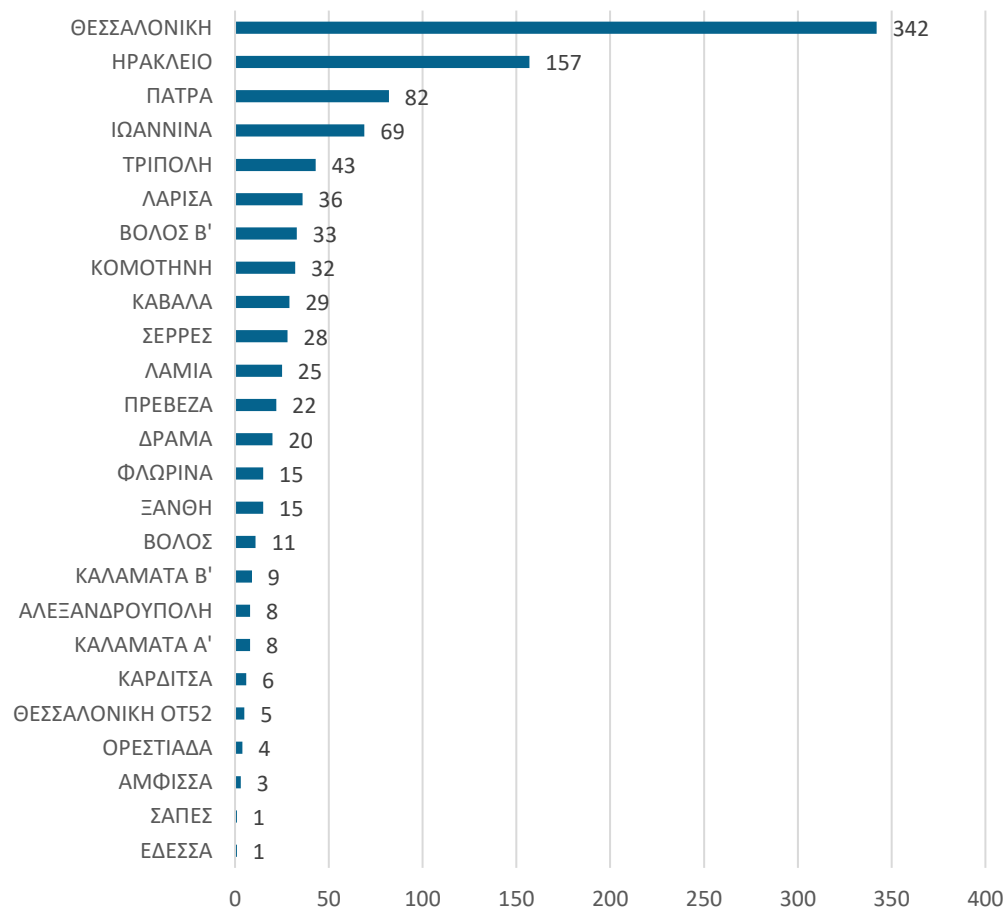
- Μετά την εκκαθάριση και τη συμπλήρωση των στοιχείων, το τελικό δείγμα που συγκεντρώθηκε με βάση όλες τις παραπάνω παραδοχές αφορά σε 1.004 εγκαταστημένες μονάδες επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται εντός Ε.Π.
 - Συγκεκριμένα, οι 97 εγγεγραμμένες επιχειρήσεις από το αρχικό δείγμα των 1.101 δεν έχουν στοιχεία κύκλου εργασιών ούτε απασχόλησης. Ακολούθως δεν συμπεριελήφθησαν στο δείγμα.
 - Για την εκτίμηση κύκλου εργασιών και απασχόλησης που λαμβάνει χώρα εντός των Ε.Π., ακολουθήθηκε συγκεκριμένη μεθοδολογία
 - Η μεθοδολογία βασίζεται σε κανόνες αναφορικά με την έδρα της επιχείρησης και την περιφέρεια όπου βρίσκεται το Ε.Π., καθώς επίσης και με τον κλάδο όπου δραστηριοποιείται η επιχείρηση με μονάδες σε Ε.Π.. (αναλυτικά στην επόμενη διαφάνεια)
 - Με βάση αυτή προκύπτει μία αρχική εκτίμηση του συνολικού κύκλου εργασιών που παράγεται στα Ε.Π. και της απασχόλησης εντός αυτών.
-
- Τα στοιχεία που εξάγονται δεν αφορούν μοναδικές εγγραφές επιχειρήσεων με βάση το ΑΦΜ, αλλά το σύνολο των επιχειρήσεων με βάση τις παραγωγικές τους μονάδες ανά Ε.Π.
 - Στην ανάλυση που ακολουθεί αναφέρονται οι μονάδες εγκατάστασης (που μπορεί όπως είδαμε να είναι πάνω από μία ανά επιχείρηση) και όχι οι μονάδες επιχειρήσεων με βάση το ΑΦΜ.

Κανόνες για την εκτίμηση του κύκλου εργασιών και της απασχόλησης εντός Ε.Π.

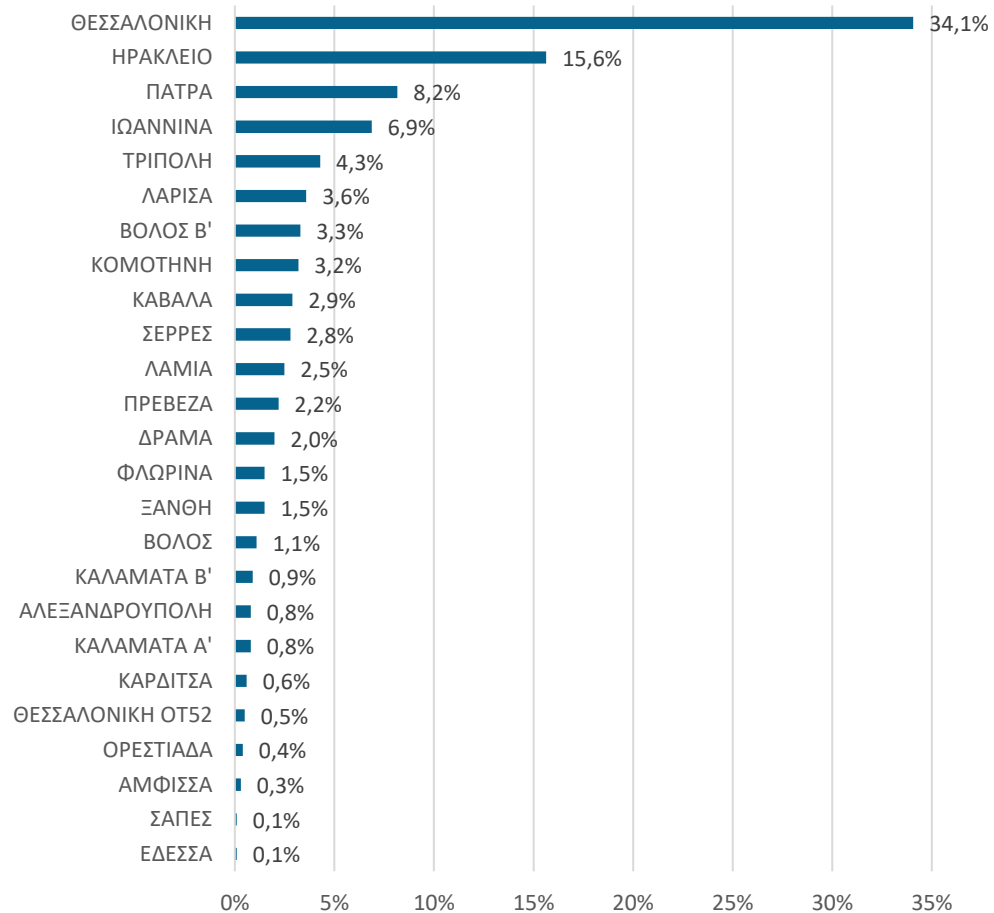
Η έδρα της επιχείρησης βρίσκεται στην ίδια διοικητική περιφέρεια με κάποια από τα Ε.Π. στα οποία δραστηριοποιείται		
Κλαδική δραστηριότητα	Κύκλος εργασιών και απασχόληση εντός Ε.Π. όταν η επιχείρηση έχει εγκαταστάσεις μόνο σε ένα Ε.Π.	Κύκλος εργασιών και απασχόληση εντός Ε.Π. όταν η επιχείρηση έχει εγκαταστάσεις σε περισσότερες από ένα Ε.Π.
Οποιαδήποτε	100%	100%, ισοκατανεμημένα μεταξύ των Ε.Π.
Η έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε διαφορετική περιφέρεια από τις ΒΙ.ΠΕ. στις οποίες δραστηριοποιείται		
Κλαδική δραστηριότητα	Κύκλος εργασιών και απασχόληση εντός Ε.Π. όταν η επιχείρηση έχει εγκαταστάσεις μόνο σε ένα Ε.Π.	Κύκλος εργασιών και απασχόληση εντός Ε.Π. όταν η επιχείρηση έχει εγκαταστάσεις σε περισσότερες από ένα Ε.Π.
Αγροτική παραγωγή, Πετρελαιοειδή, Χημικά, ή Ηλεκτροπαραγωγή	5%	5%, ισοκατανεμημένα μεταξύ των Ε.Π.
Βασικά μέταλλα	30%	30%, ισοκατανεμημένα μεταξύ των Ε.Π.
Οποιοσδήποτε άλλος κλάδος της Μεταποίησης, ή Ανακύκλωση, ή Αποθήκευση	25%	20%, ισοκατανεμημένα μεταξύ των Ε.Π.
Ιχθυοκαλλιέργειες, Εξόρυξη, Κατασκευές, Εμπόριο και επισκευές οχημάτων, Χονδρεμπόριο, ή άλλοι κλάδοι των Υπηρεσιών (πλην Χρηματοπιστωτικού)	20%	20%, ισοκατανεμημένα μεταξύ των Ε.Π.

Εγκατεστημένες μονάδες σε Επιχειρηματικά Πάρκα

Αριθμός εγκατεστημένων μονάδων ανά Ε.Π., 2022

% κατανομή εγκατεστημένων μονάδων ανά Ε.Π., 2022

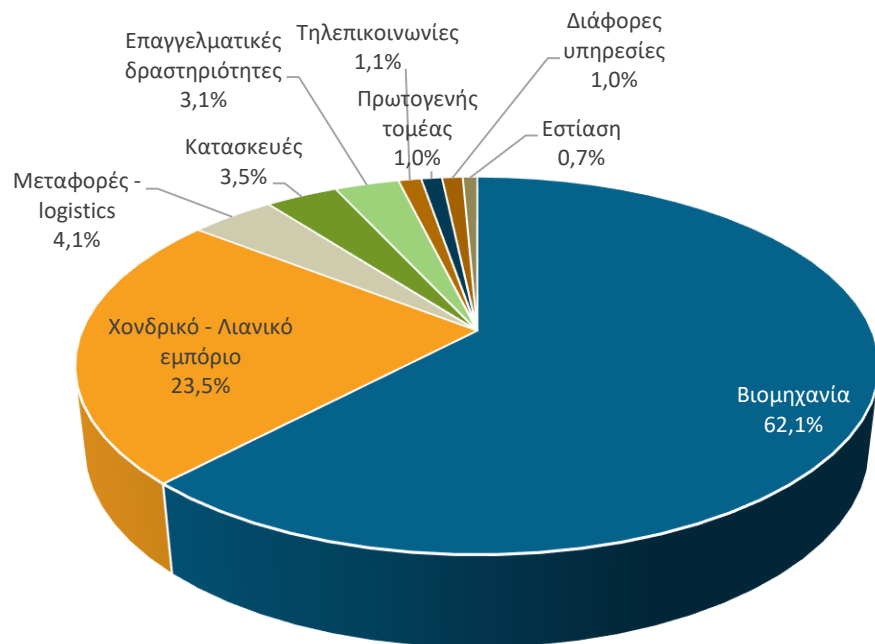

Δραστηριότητα εγκατεστημένων μονάδων σε Ε.Π.

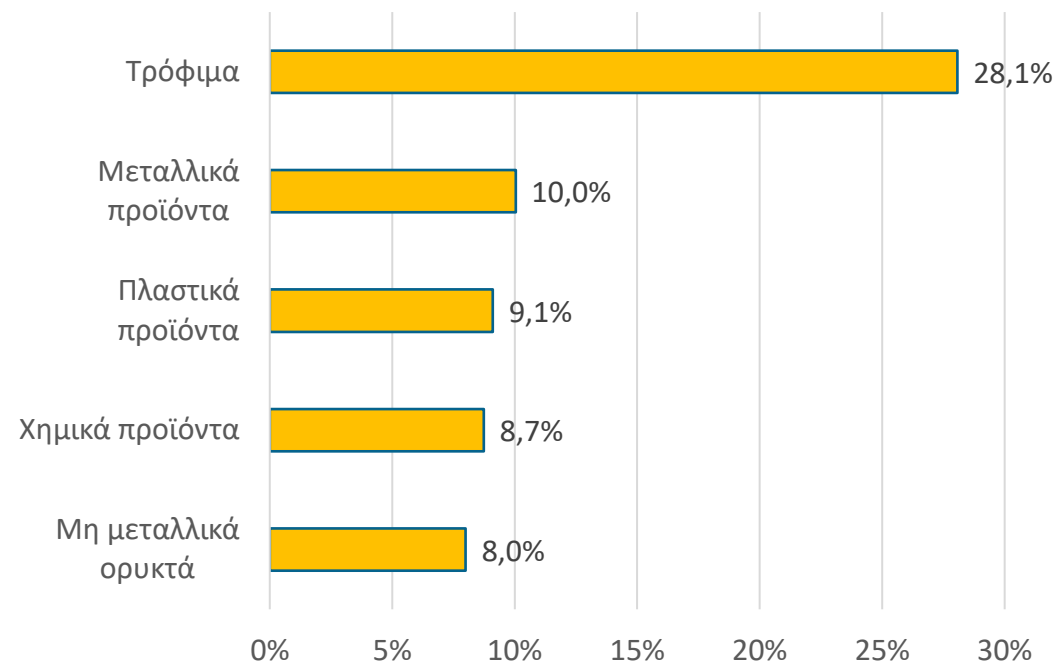
Άνω του 62% των εγκατεστημένων μονάδων σε Ε.Π. ανήκουν στη Βιομηχανία, ενώ το 23,5% εντοπίζεται στο Χονδρικό – Λιανικό εμπόριο

Πρωτοπόρος βιομηχανικός κλάδος ως προς το πλήθος των εγκατεστημένων μονάδων αναδεικνύονται τα Τρόφιμα, με 28,1%, ενώ έπονται τα Μεταλλικά προϊόντα (10,0%)

Κατανομή εγκατεστημένων επιχειρήσεων σε Πάρκα ανά τομέα δραστηριότητας, 2022

Κλαδική κατανομή εγκατεστημένων επιχειρήσεων Μεταποίησης, 2022

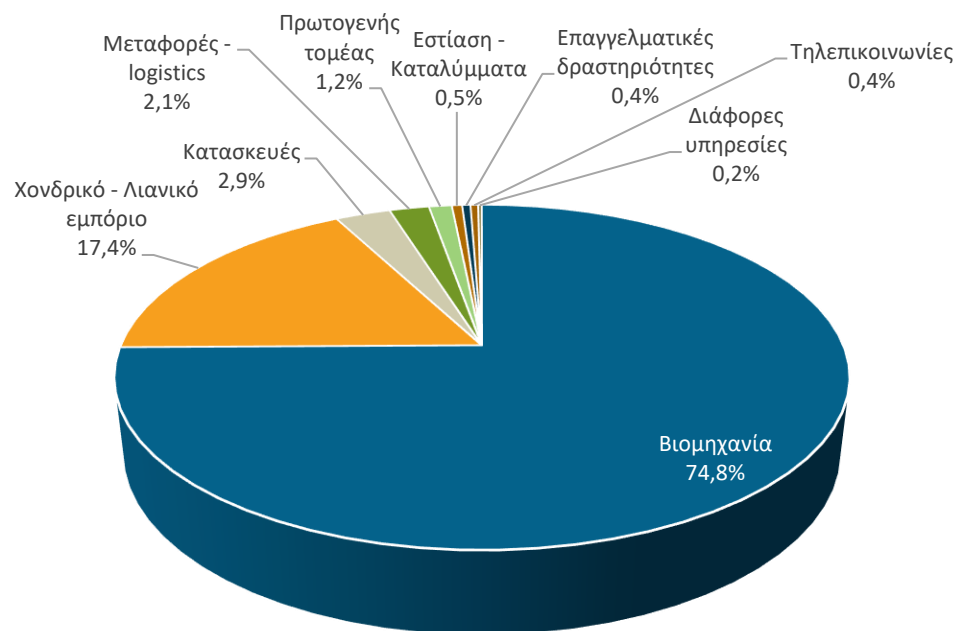

Ως προς τον κύκλο εργασιών και την απασχόληση, ξεχωρίζει η Βιομηχανία, και έπεται σε απόσταση το Εμπόριο

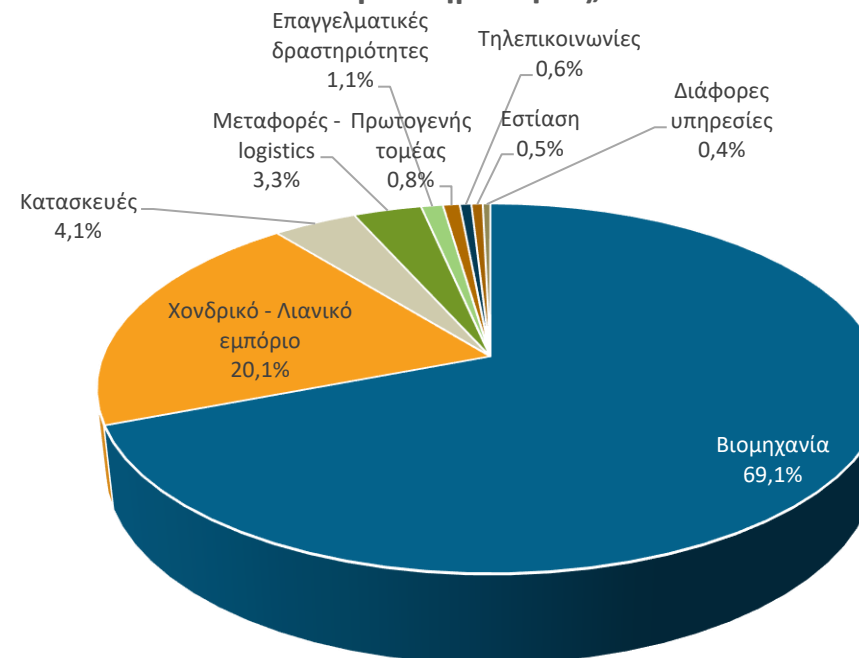
Σχεδόν το 75% του κύκλου εργασιών προέρχεται από τη Βιομηχανία, ενώ το 17,4% από το Χονδρικό- Λιανικό εμπόριο.

Πρωτοπόρος τομέας ως προς την απασχόληση αναδεικνύεται η Βιομηχανία, με σχεδόν 70%, ενώ έπεται το Χονδρικό- Λιανικό εμπόριο (20,1%).

Κατανομή κύκλου εργασιών σε Πάρκα ανά τομέα δραστηριότητας, 2022

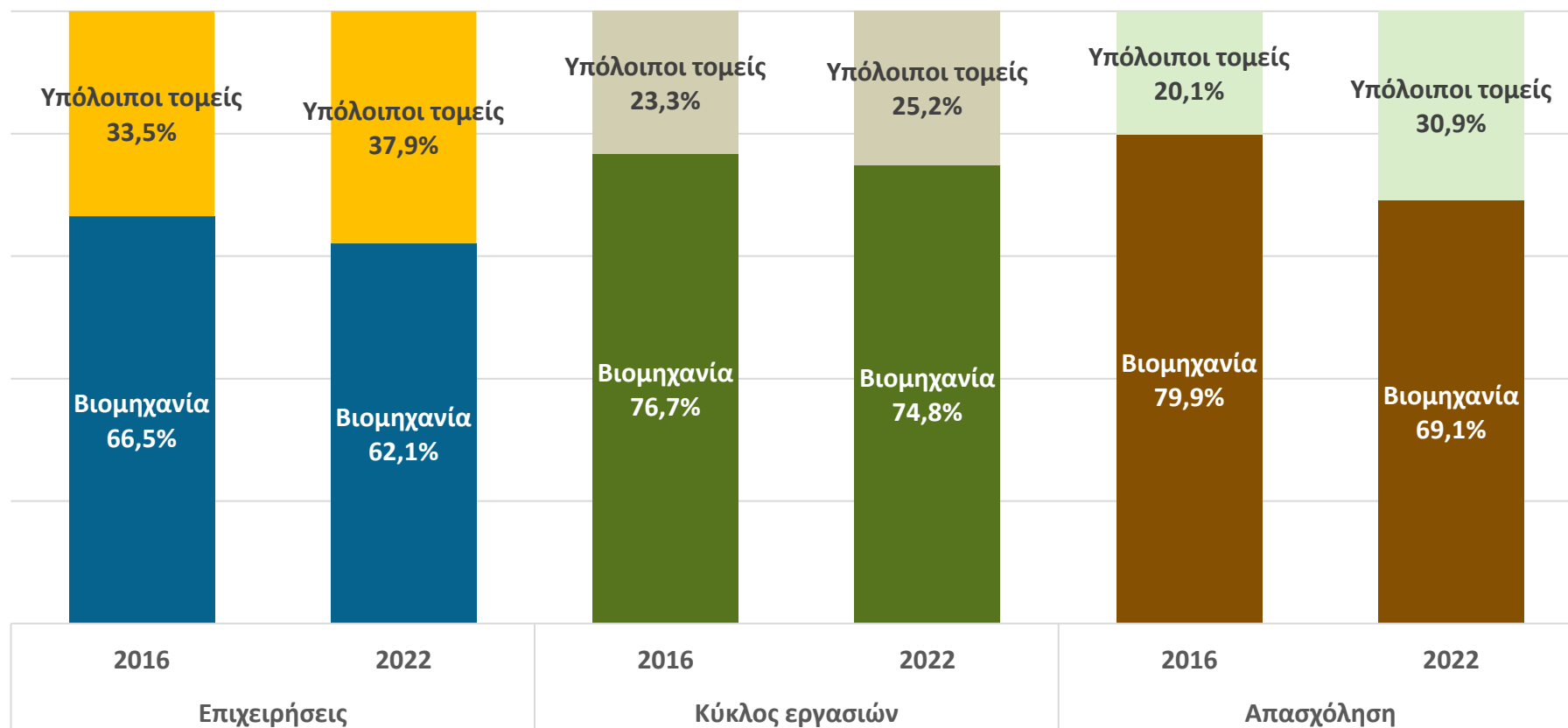

Κατανομή απασχολούμενων σε Πάρκα ανά τομέα δραστηριότητας, 2022

Υποχώρηση του μεριδίου της Βιομηχανίας στο δείγμα του 2022 σε σχέση με το δείγμα του 2016

Βασικά διαρθρωτικά μεγέθη εγκατεστημένων επιχειρήσεων δείγματος 2016 και δείγματος 2022

Εγκατεστημένες επιχειρήσεις εντός Ε.Π. ανά περιφέρεια

Εγκατεστημένες επιχειρήσεις ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια με Πάρκο	Αριθμός επιχειρήσεων	% επί του συνόλου
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	375	37,4%
ΚΡΗΤΗ	159	15,8%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	109	10,9%
ΗΠΕΙΡΟΣ	88	8,8%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	87	8,7%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	83	8,3%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	60	6,0%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	28	2,8%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	15	1,5%
Σύνολο δείγματος*	1.004	100%

Πηγή: Δείγμα επιχειρήσεων DataPrisma, ICAP και ΓΕΜΗ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

*Σημ: Το δείγμα περιλαμβάνει επιχειρήσεις που δημοσιεύουν ισολογισμό.

Εγκατεστημένες επιχειρήσεις με έδρα εντός Ε.Π. ανά περιφέρεια

Εγκατεστημένες επιχειρήσεις με έδρα εντός Ε.Π.

Περιφέρεια με Πάρκο	Αριθμός επιχειρήσεων	επί του συνόλου των εγκατεστημένων επιχειρήσεων
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	286	76,3%
ΚΡΗΤΗ	139	87,4%
ΗΠΕΙΡΟΣ	74	84,1%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	69	63,3%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	59	67,8%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	52	62,7%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	31	51,7%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	17	60,7%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	8	53,3%
Σύνολο δείγματος	735	73,2%

Απασχόληση σε εγκατεστημένες επιχειρήσεις ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια με Πάρκο	Απασχολούμενοι	% επί του συνόλου
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	17.981	41,2%
ΚΡΗΤΗ	8.837	20,2%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	4.229	9,7%
ΗΠΕΙΡΟΣ	3.051	7,0%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	2.944	6,7%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	2.839	6,5%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	2.173	5,0%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	984	2,3%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	619	1,4%
Σύνολο δείγματος	43.656	100%

Κύκλος εργασιών σε εγκατεστημένες επιχειρήσεις ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια με Πάρκο	Κύκλος εργασιών (σε εκατ. €)	% επί του συνόλου
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	5.038,1	42,3%
ΚΡΗΤΗ	1.775,9	14,9%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1.398,2	11,7%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1.012,4	8,5%
ΗΠΕΙΡΟΣ	968,9	8,1%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	936,8	7,9%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	386,6	3,2%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	267,2	2,2%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	116,5	1,0%
Σύνολο δείγματος*	11.901	100%

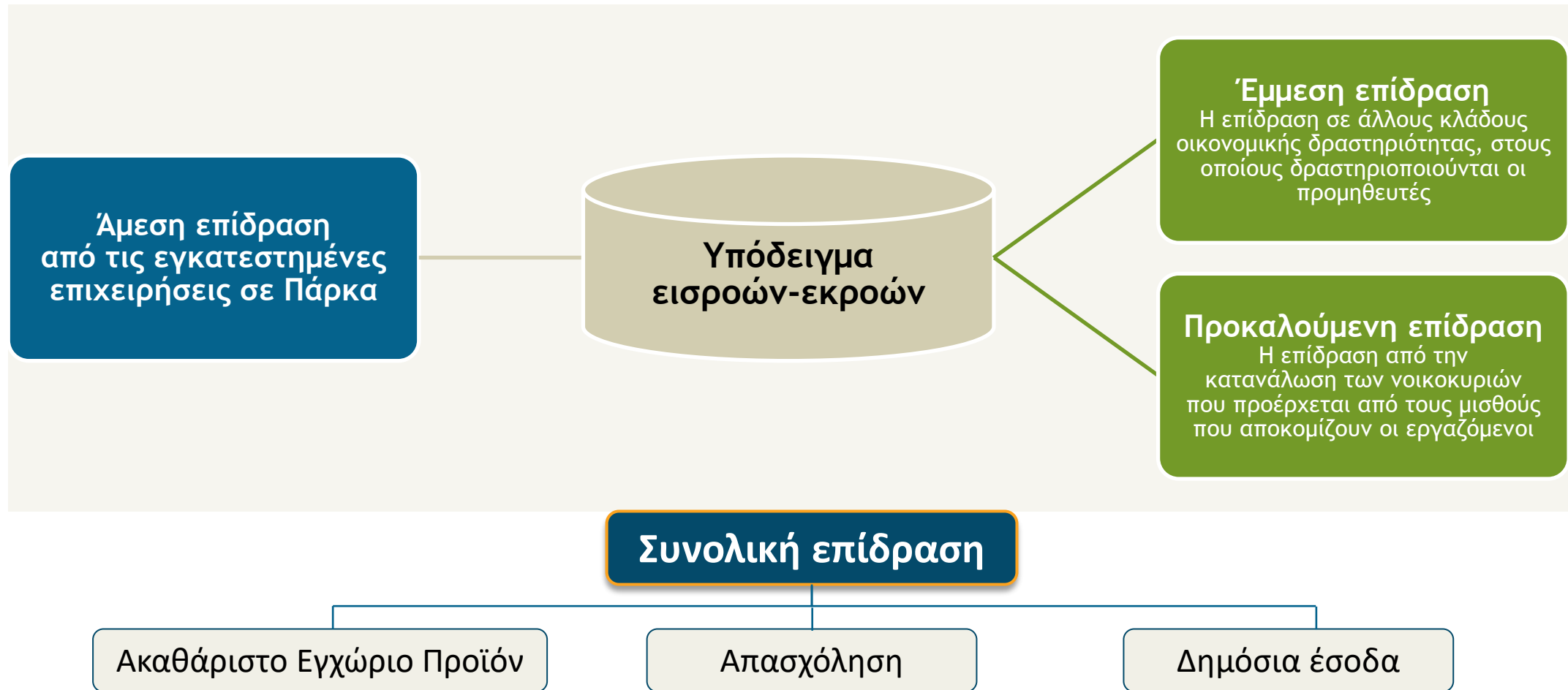
Πηγή: Δείγμα επιχειρήσεων DataPrisma, ICAP και ΓΕΜΗ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

*Σημ: Το δείγμα περιλαμβάνει επιχειρήσεις που δημοσιεύουν ισολογισμό.

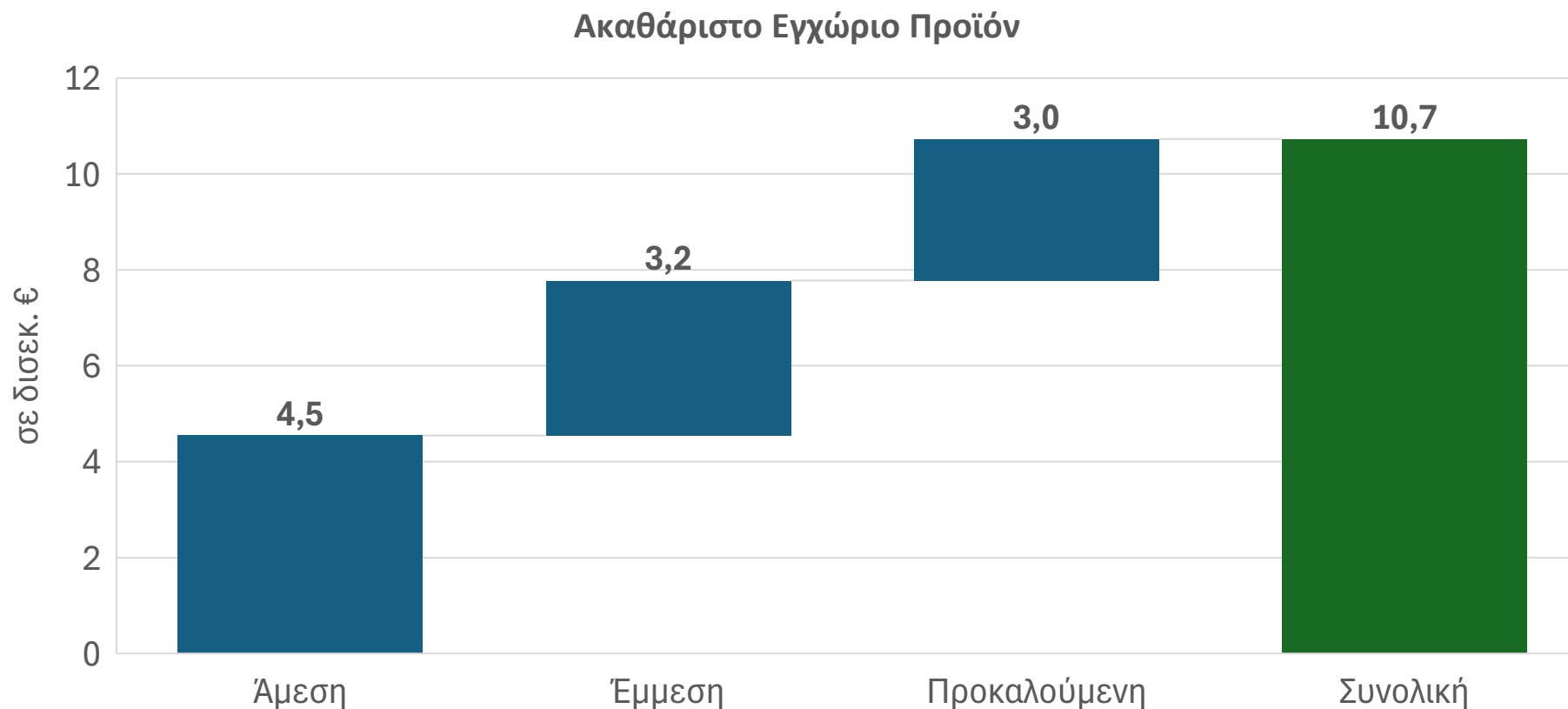
Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
 - Οικονομικό – κοινωνικό αποτύπωμα
 - Περιβαλλοντικό αποτύπωμα
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

Η εκτίμηση της συνολικής συνεισφοράς των Ε.Π. λαμβάνει υπόψη τις αλληλεπιδράσεις της με τους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας

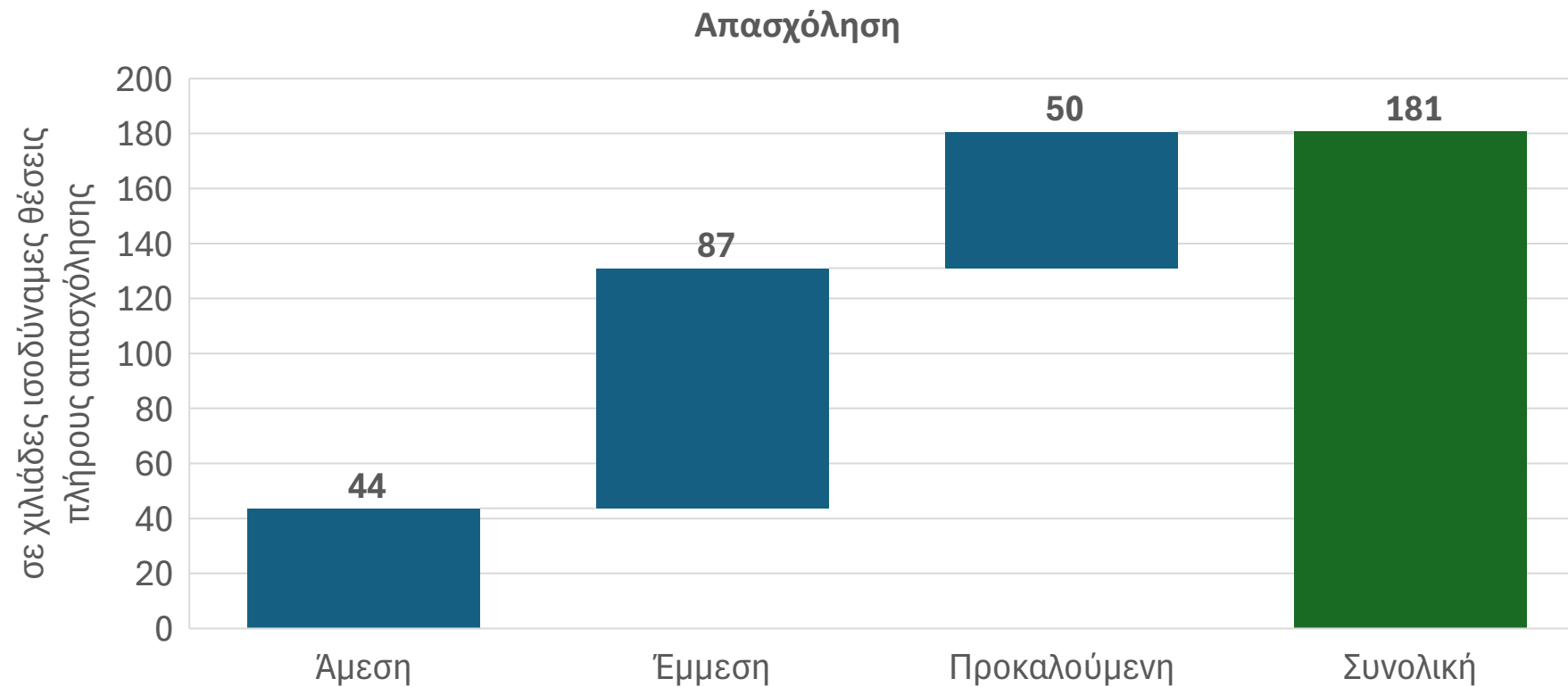

Η συνολική συνεισφορά των εγκατεστημένων επιχειρήσεων στο ΑΕΠ εκτιμάται σε €10,7 δισεκ. το 2022

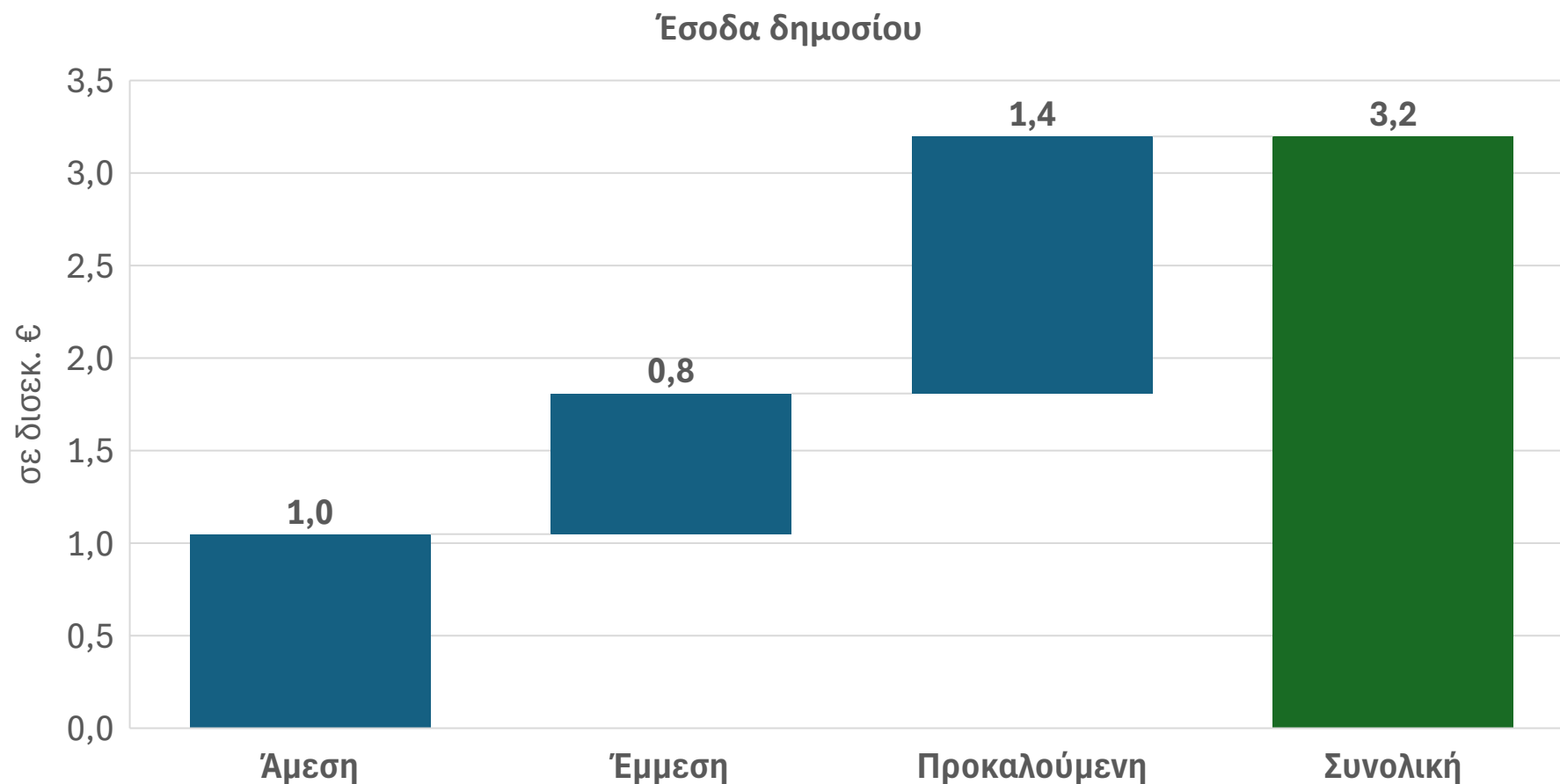
Για κάθε €1 προστιθέμενη αξία που παράγουν οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις σε Πάρκα, το ΑΕΠ της χώρας εκτιμάται ότι αυξάνεται κατά περίπου €2,4

Σε όρους απασχόλησης η συνολική εισφορά εκτιμάται σε 181 χιλ. θέσεις πλήρους απασχόλησης

Κάθε θέση εργασίας στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις των Πάρκων της ΕΤΒΑ εκτιμάται ότι στηρίζει 4,1 θέσεις εργασίας στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας

Η συνολική συνεισφορά στα έσοδα του Δημοσίου εκτιμάται στα €3,2 δισεκ. το 2022

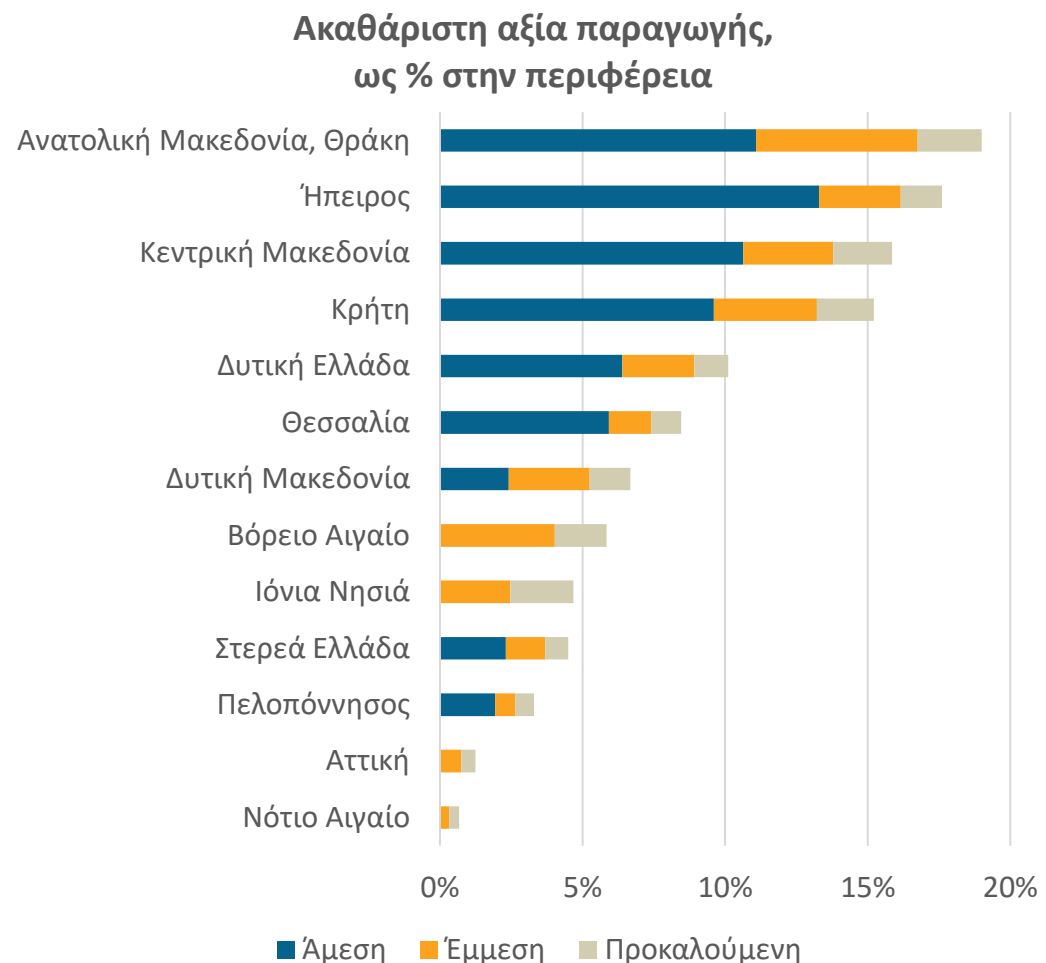
Παρά το μικρότερο δείγμα επιχειρήσεων, οι άμεσες επιδράσεις είναι αυξημένες το 2022 σε σχέση με το 2016

		2016	2022
Αριθμός επιχειρήσεων δείγματος		1.444	1.004
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	Άμεση επίδραση	€3,1 δισεκ.	€4,5 δισεκ.
	Εμμεση επίδραση	€2,1 δισεκ.	€3,2 δισεκ.
	Προκαλούμενη επίδραση	€4,4 δισεκ.	€3,0 δισεκ.
	Συνολική επίδραση	€9,7 δισεκ.	€10,7 δισεκ.
Απασχόληση (σε ισοδύναμες θέσεις πλήρους απασχόλησης)	Άμεση επίδραση	36 χιλ.	44 χιλ.
	Εμμεση επίδραση	88 χιλ.	87 χιλ.
	Προκαλούμενη επίδραση	111 χιλ.	50 χιλ.
	Συνολική επίδραση*	236 χιλ.	181 χιλ.
Έσοδα Δημοσίου	Άμεση επίδραση	€0,8 δισεκ.	€1,0 δισεκ.
	Εμμεση επίδραση	€0,5 δισεκ.	€0,8 δισεκ.
	Προκαλούμενη επίδραση	€1,4 δισεκ.	€1,4 δισεκ.
	Συνολική επίδραση	€2,6 δισεκ.	€3,2 δισεκ.

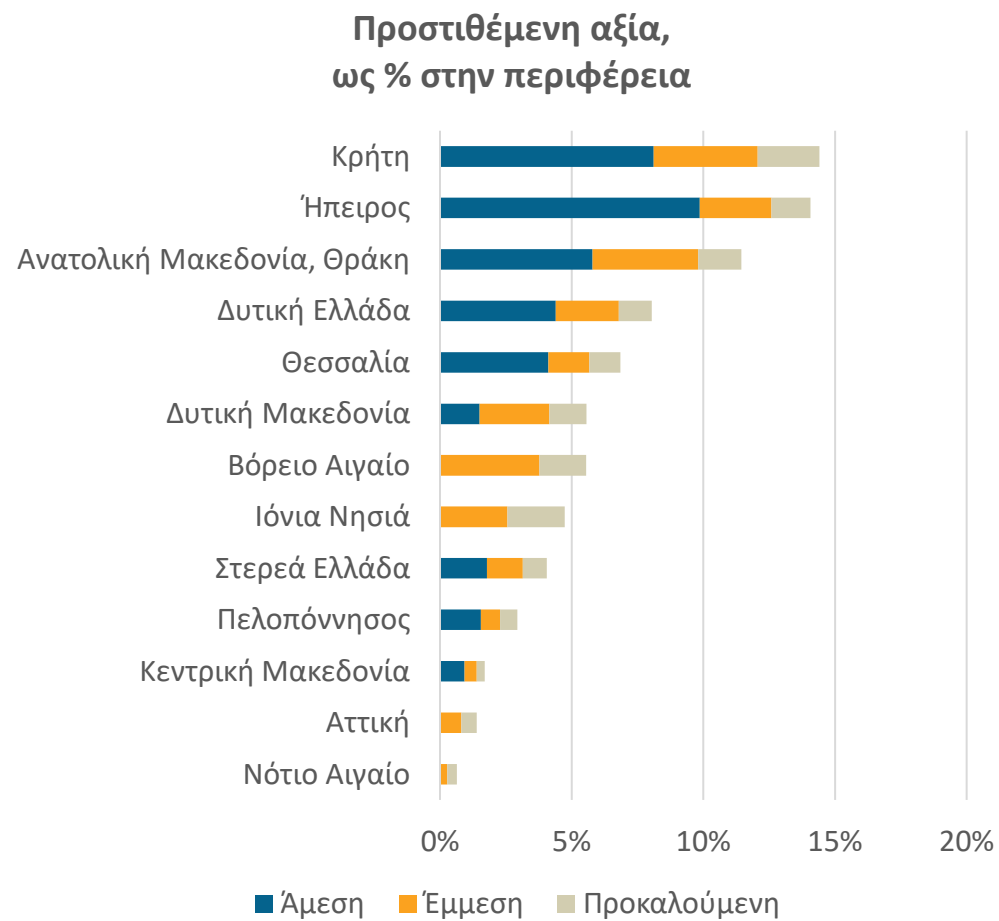
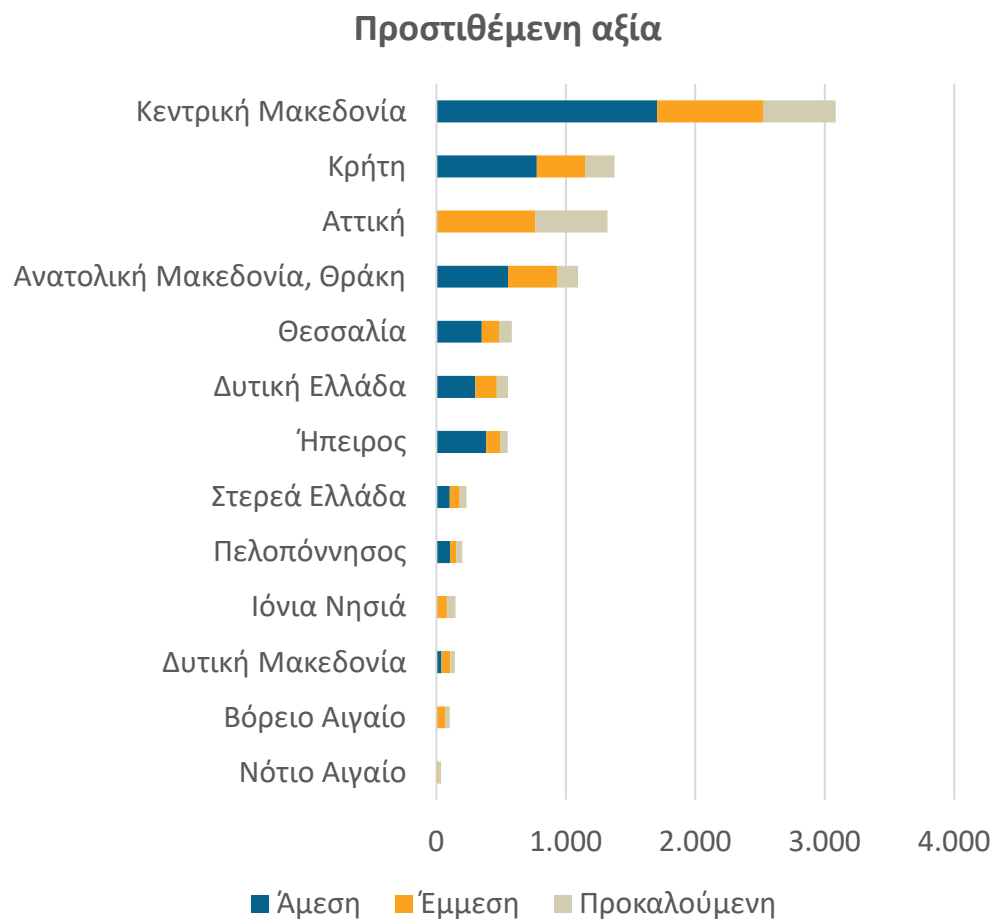
Πηγή: Πολυ-περιφερειακό υπόδειγμα εισροών-εκροών IOBE, Eurostat. Ανάλυση IOBE.

Σημ.: Τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του υποδείγματος εισροών-εκροών δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμα από περίοδο σε περίοδο, καθώς οι πίνακες εισροών-εκροών και τα επίσημα στατιστικά στοιχεία που αποτυπώνουν την δομή της οικονομίας ανανεώνονται κάθε πενταετία, αλλά και λόγω άλλων τεχνικών αλλαγών στην υλοποίηση της μεθοδολογικής προσέγγισης. Επομένως, η μείωση της συνολικής επίδρασης των Ε.Π. στην απασχόληση, προέρχεται από τη μείωση της προκαλούμενης επίδρασης, η οποία οφείλεται σε τεχνικές αλλαγές του υποδείγματος και διαφορετικές προσεγγίσεις της μεθοδολογίας.

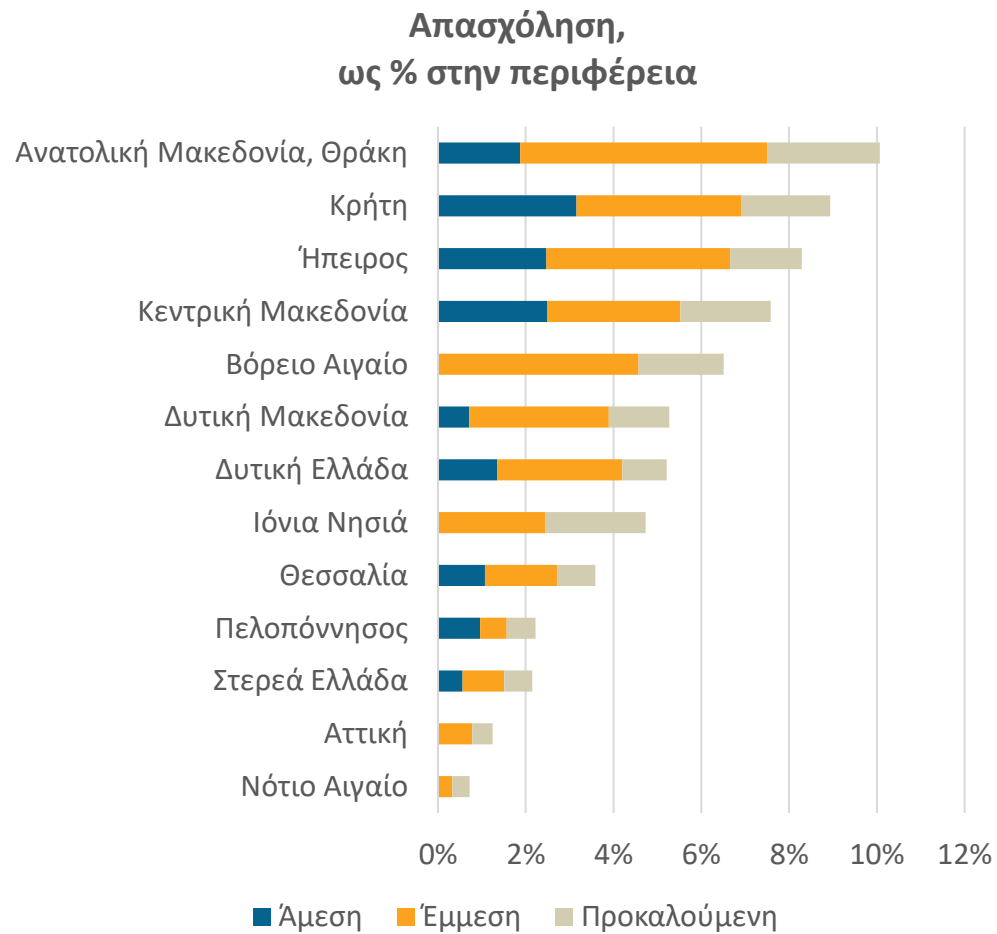
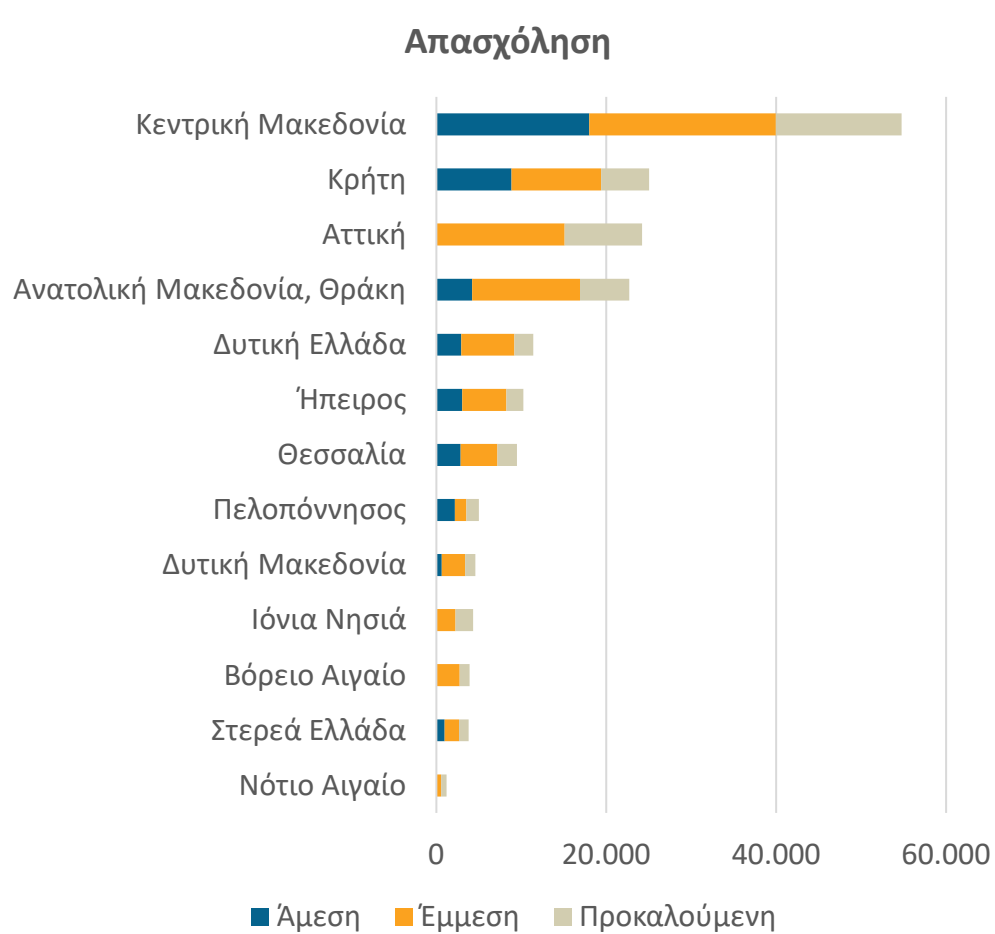
Συνεισφορά σε όρους Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής ανά περιφέρεια

Συνεισφορά σε όρους προστιθέμενης Αξίας ανά περιφέρεια

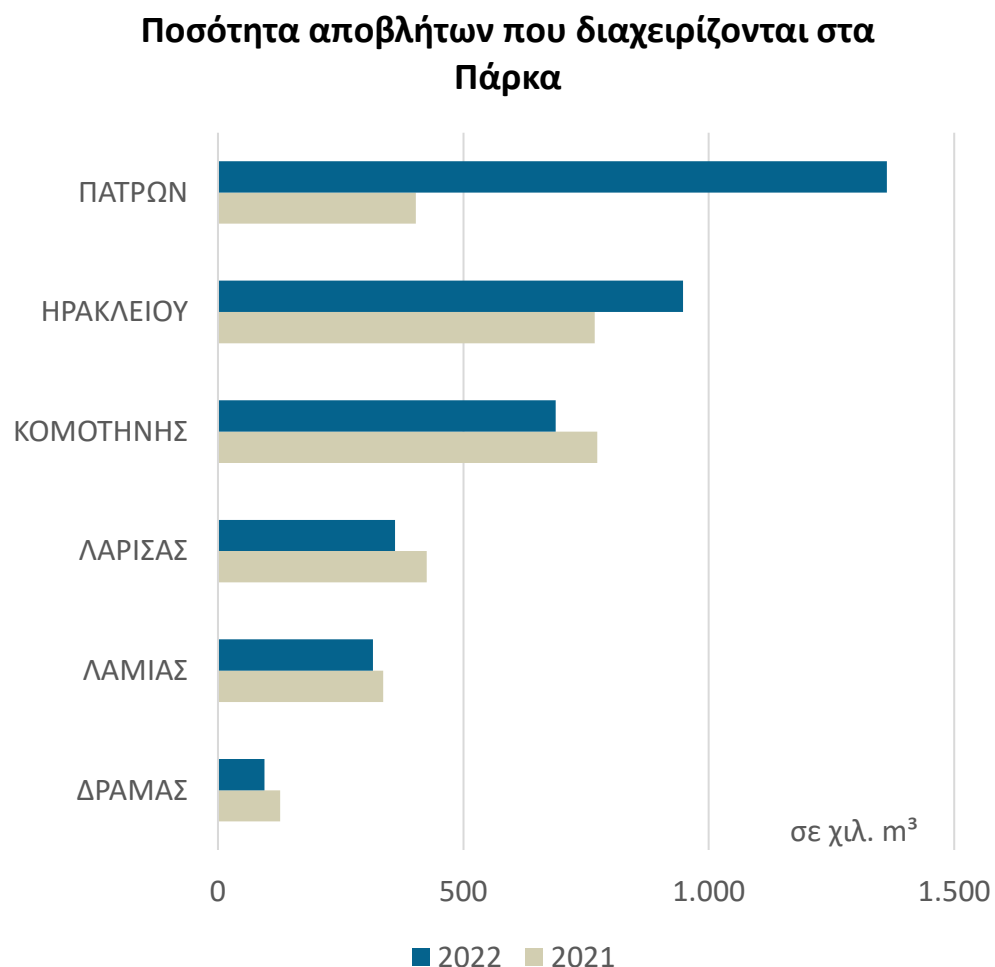
Συνεισφορά σε όρους Απασχόλησης ανά περιφέρεια

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
 - Οικονομικό – κοινωνικό αποτύπωμα
 - **Περιβαλλοντικό αποτύπωμα**
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. Συμπεράσματα

19 Πάρκα παρέχουν ή συνδέονται με Μονάδα Καθαρισμού Αποβλήτων (ΜΚΑ)

Πάρκα με Μονάδα Καθαρισμού Αποβλήτων (ΜΚΑ)

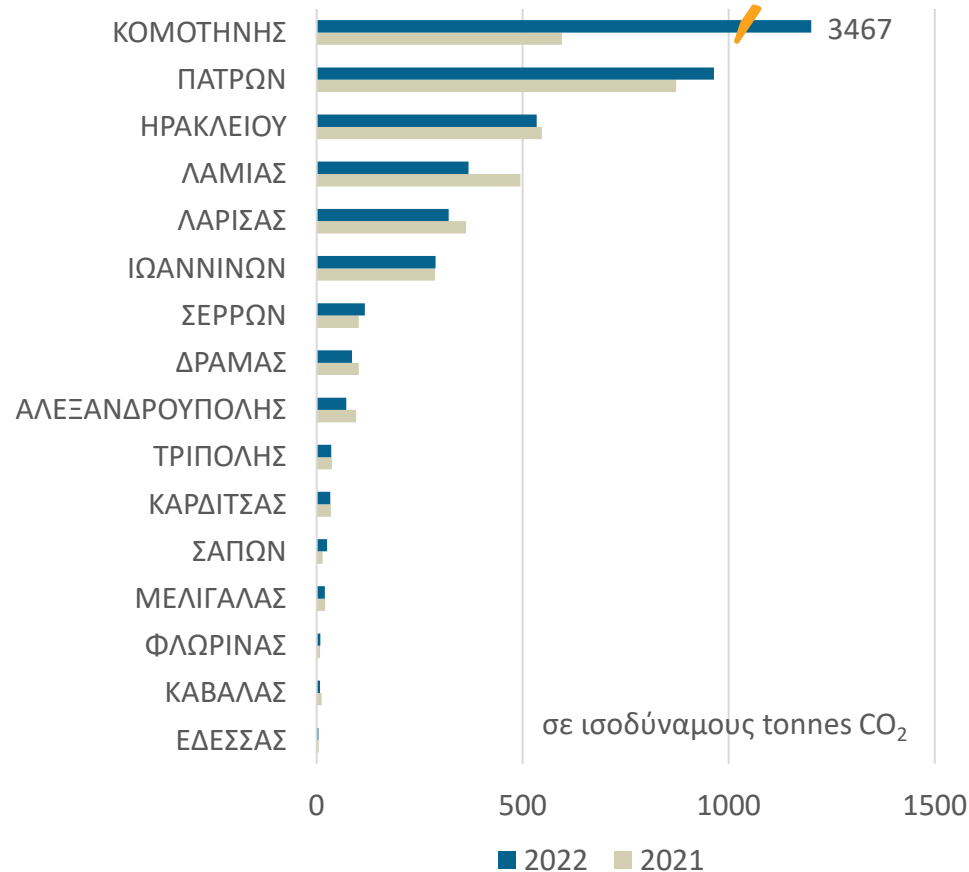
1. Επιχειρηματικό Πάρκο Πάτρας
2. Επιχειρηματικό Πάρκο Ηρακλείου
3. Επιχειρηματικό Πάρκο Λαμίας
4. Επιχειρηματικό Πάρκο Κομοτηνής
5. Επιχειρηματικό Πάρκο Λάρισας
6. Επιχειρηματικό Πάρκο Δράμας
7. Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης
8. Επιχειρηματικό Πάρκο Έδεσσας*
9. Επιχειρηματικό Πάρκο Φλώρινας*

Πάρκα συνδεδεμένες με Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)

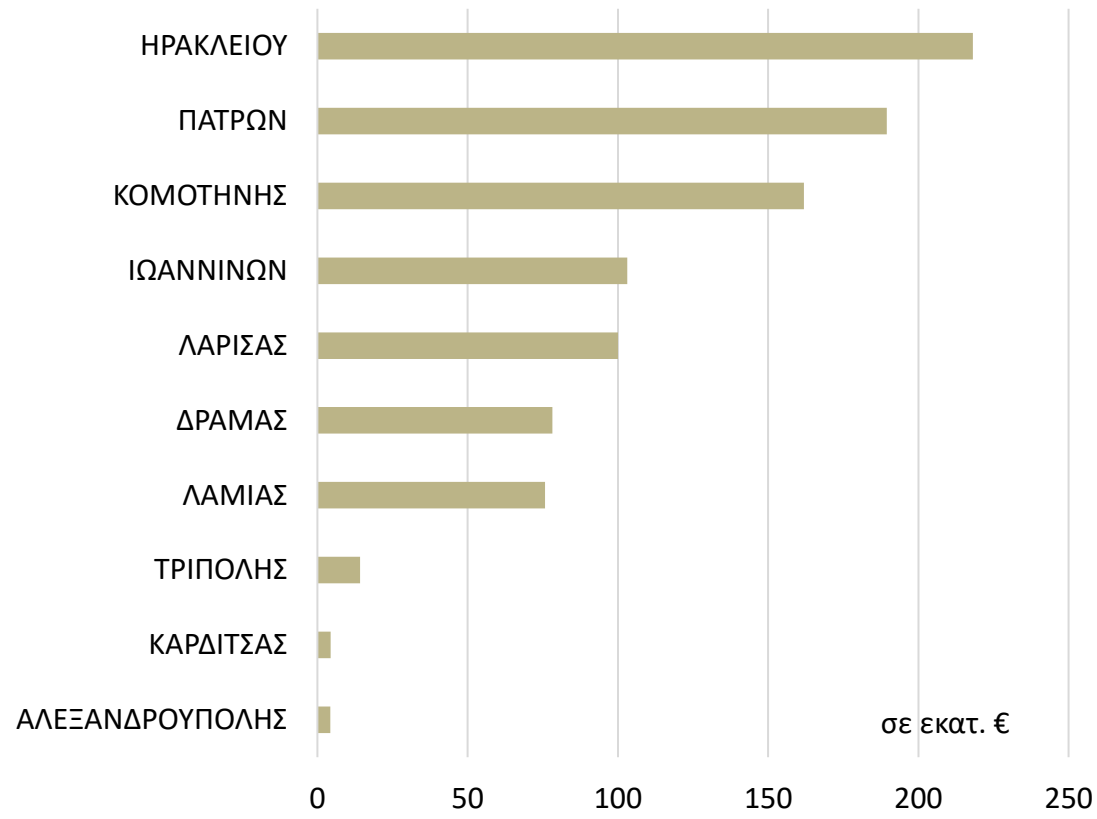
1. Επιχειρηματικό Πάρκο Σερρών
2. Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α2 Βόλου (ΒΙΟΠΑ)
3. Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α2 Κοζάνης
4. Επιχειρηματικό Πάρκο Παραρτήματος Βόλου (Α1)
5. Επιχειρηματικό Πάρκο τύπου Α2 Βόλου
6. Επιχειρηματικό Πάρκο Πρέβεζας
7. Επιχειρηματικό Πάρκο Ξάνθης
8. Επιχειρηματικό Πάρκο Ορεστιάδας
9. Επιχειρηματικό Πάρκο Τρίπολης
10. Επιχειρηματικό Πάρκο Καλαμάτας (Σπερχόγεια)

Μεγάλο εύρος στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας των Πάρκων που σχετίζεται και με τη δραστηριοποίηση ενεργοβόρων βιομηχανιών σε αυτές

Score 2 εκπομπές ΑτΘ
από κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Εκτιμώμενος Κύκλος Εργασιών από ενεργοβόρες
εγκατεστημένες βιομηχανίες

Πηγή: Δείγμα επιχειρήσεων DataPrisma, ICAP. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE
*Σημ.: Ως [ενεργοβόρες βιομηχανίες ορίζονται](#) οι κλάδοι NACE: C16, C17, C19, C20, C22, C23, C24

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. **Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις**
6. Συμπεράσματα

Η βιομηχανία καλείται να αντιμετωπίσει μια σειρά από προκλήσεις που αναδεικνύουν νέες προτεραιότητες

Προκλήσεις

Πανδημία: Τα περιοριστικά μέτρα και η επιβράδυνση της οικονομίας που αυτά προκάλεσαν είχαν επιπτώσεις και για τις βιομηχανίες

Γεωπολιτικές εντάσεις: Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία είχε ως αποτέλεσμα τη διατάραξη εφοδιαστικών αλυσίδων, και την αύξηση τιμών ενεργειακών αγαθών, και κόστους παραγωγής

Μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον: Έντονος διεθνής ανταγωνισμός για βιομηχανικούς κλάδους τεχνολογιών μηδενικών εκπομπών, υψηλής τεχνολογίας

Κλιματική αλλαγή: ακραία καιρικά φαινόμενα πλήττουν την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων, και προκαλούν αστάθειες στις εφοδιαστικές αλυσίδες

Προτεραιότητες

Ενίσχυση ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας έναντι των νέων κλιματικών συνθηκών

Στρατηγική αυτονομία (εξοικονόμηση ενέργειας, αναδιάταξη εφοδιαστικών αλυσίδων, κρίσιμες πρώτες ύλες)

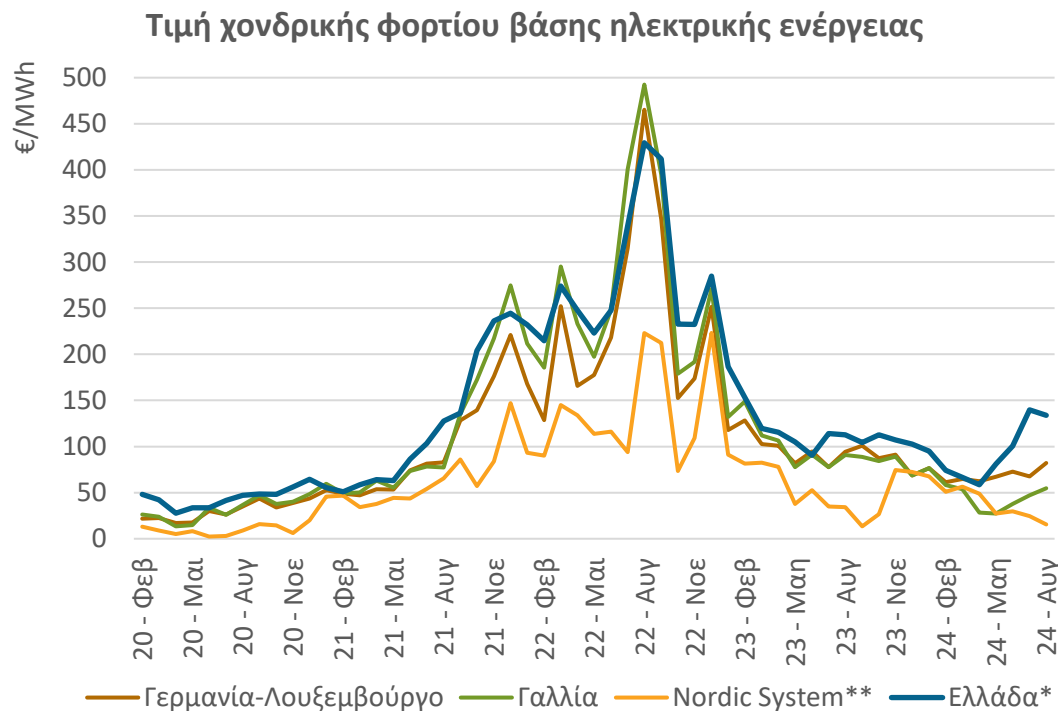
Πράσινη μετάβαση - Επίτευξη στόχων κλιματικής ουδετερότητας

Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας, υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντα, καινοτομία

Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων (εξοπλισμός, υποδομές, ανθρώπινο δυναμικό)

Αδυναμίες του εγχώριου επιχειρηματικού περιβάλλοντος μεγεθύνουν τις αρνητικές συνέπειες των διεθνών προκλήσεων

Η Ελλάδα καταγράφει διαχρονικά υψηλότερο κόστος βιομηχανικού ρεύματος από την τιμή συστήματος Nordic

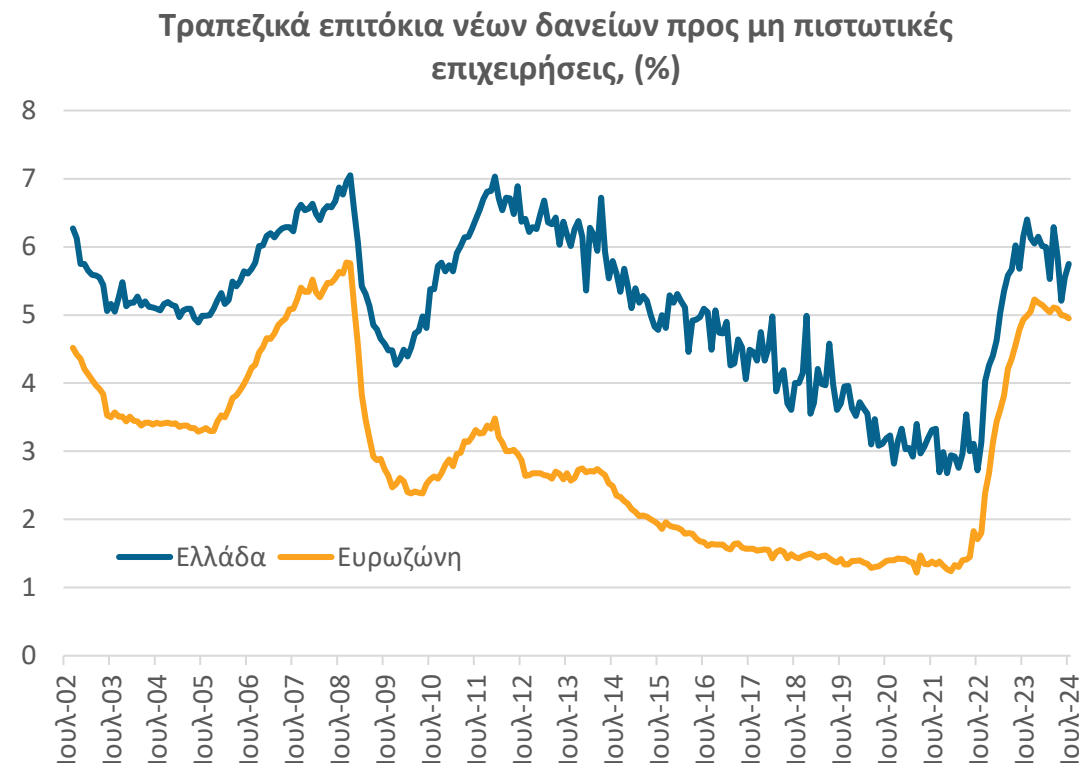

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, NordPool

* Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

** Μηνιαία τιμή (day-ahead) συστήματος Nordic που προκύπτει από το σύνολο των ενεργειακών αγορών της Νορβηγίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, Δανίας.

Το κόστος χρηματοδότησης επενδύσεων είναι αυξημένο στην Ελλάδα σε σύγκριση με τον μ.ό. της ΕΕ

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας. European Central Bank, Bank interest rates - loans to corporations (new business).

Οι Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. & Ε.Π. μπορούν να προσφέρουν σημαντικές διευκολύνσεις για την ανάπτυξη νέων βιομηχανικών μονάδων, αντισταθμίζοντας μερικώς τις δυσκολίες που προκύπτουν από το δυσμενές επιχειρηματικό περιβάλλον.

Τα Ε.Π. προσφέρουν σημαντικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων

Παροχή σύγχρονων υπηρεσιών

- Πληροφοριακά συστήματα και τηλεπικοινωνίες
- Προώθηση καινοτόμων πρακτικών, την τεχνολογική αναβάθμιση και την ανάπτυξη της επιχείρησης

Ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών

- Εσωτερικό οδικό δίκτυο που διευκολύνει τις μετακινήσεις και τις μεταφορές των προϊόντων και πρώτων υλών
- Δίκτυο ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, φυσικού αερίου
- Μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων

Ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των εγκατεστημένων επιχειρήσεων

Σύνδεση των βιομηχανικών πάρκων με ερευνητικά κέντρα και εκπαιδευτικά ιδρύματα

Εγγύτητα σε οδικά δίκτυα, αεροδρόμια, σιδηροδρομικούς σταθμούς ή/και λιμάνια

Προστασία του περιβάλλοντος

Επιτακτική η δημιουργία κέντρων εκπαίδευσης και τεχνικής κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού για τη στήριξη της βιομηχανίας

- ❑ Η ανάγκη για εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό από τις βιομηχανικές επιχειρήσεις αυξάνεται
- ❑ Η ανάπτυξη στελεχών με υψηλή εξειδίκευση για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς σε εργατικό προσωπικό παραγωγής συμβάλλει στην ορθή λειτουργία των γραμμών παραγωγής σε εργοστάσια.

Σημαντικός ο ρόλος της ΕΤΒΑ και στην εκπαίδευση εργαζομένων →

Δημιουργία Κέντρων Εκπαίδευσης στο Ε.Π. Θεσσαλονίκης για την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

- ❑ Σκοπός των κέντρων εκπαίδευσης η κάλυψη αναγκών της τοπικής αγοράς εργασίας και η παροχή εξειδικευμένου προσωπικού στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις του Ε.Π. Θεσσαλονίκης.

Ανάπτυξη εργαζομένων με γνώση και εξειδίκευση σε τεχνικά επαγγέλματα

Η επαγγελματική εκπαίδευση και η τεχνική κατάρτιση εργαζομένων αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την βιομηχανική και οικονομική ανάπτυξη.

1. Προγράμματα εξειδίκευσης για επαγγέλματα τα οποία είναι απαραίτητα στις γραμμές παραγωγής των εργοστασίων εντός της Βιομηχανικής Περιοχής Θεσσαλονίκης.
2. Προγράμματα κατάρτισης για εργατικό προσωπικό παραγωγής τα οποία θα περιλαμβάνουν γνώσεις οι οποίες συμβάλλουν στις παραγωγικές διαδικασίες του εργοστασίου και τα προϊόντα.
3. Εξειδικευμένα προγράμματα για την ανάπτυξη επαγγελματιών όπως, εργατοτεχνίτες παραγωγής - συσκευασίας συγκολλητών, μηχανικών κλ.

✓ **Κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση - Ενίσχυση της απασχόλησης.**

- Τα κέντρα θα ωφελήσουν ανέργους και εργαζομένους με νέες ευκαιρίες εκπαίδευσης.

➔ ✓ **Υποστήριξη εγκατεστημένων επιχειρήσεων - Προσαρμογή στις ανάγκες της αγοράς και των εγκατεστημένων επιχειρήσεων στο Πάρκο**

- Η εκπαίδευση επιτρέπει την προσαρμογή σε ανάγκες εργατικού προσωπικού με συγκεκριμένα προσόντα, όπως τεχνικά επαγγέλματα, συγκολλητές και ανειδίκευτοι εργάτες.

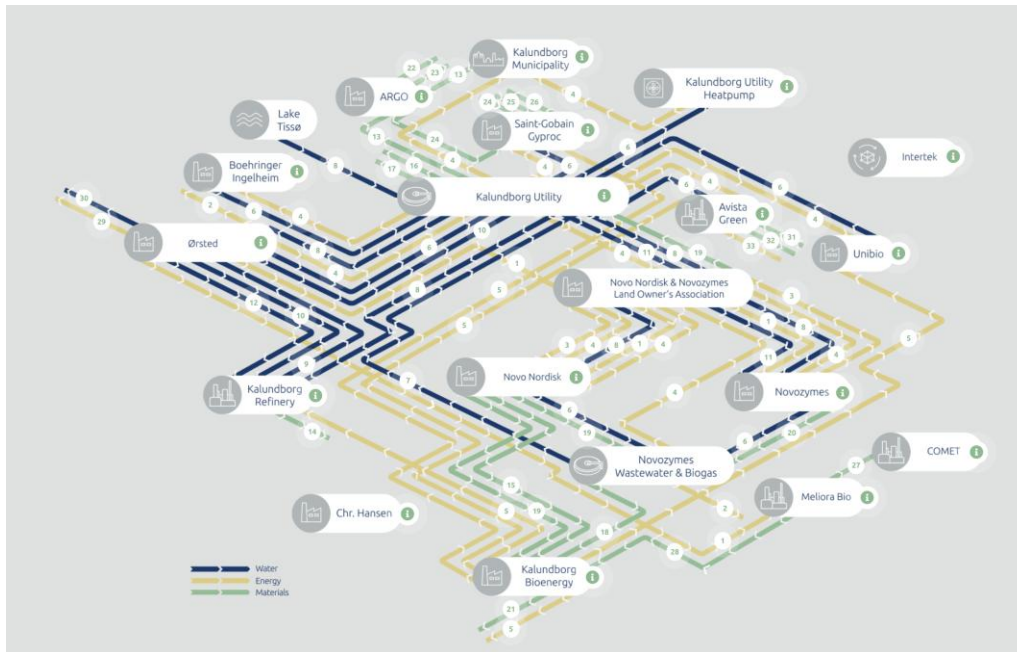
Ιδιαίτερα ωφέλιμη είναι η ανάπτυξη των οικολογικών Ε.Π.

- Τα οικολογικά βιομηχανικά πάρκα επιδιώκουν υψηλά περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη
- Εκτός από βιομηχανικές μονάδες, περιλαμβάνουν υποδομές και υπηρεσίες
- Σκοπός: βιομηχανική συμβίωση, με αποτελεσματική χρήση πόρων και προστασία του περιβάλλοντος
- Στον σχεδιασμό τους λαμβάνονται υπόψη ζητήματα κλιματικής αλλαγής, ρύπανσης, χωροθέτησης και κοινωνικού αντίκτυπου

Θεωρούνται ως το αποτελεσματικότερο μέσο για τη μετάβαση της βιομηχανίας σε ένα υπόδειγμα κυκλικής οικονομίας και βιώσιμης ανάπτυξης

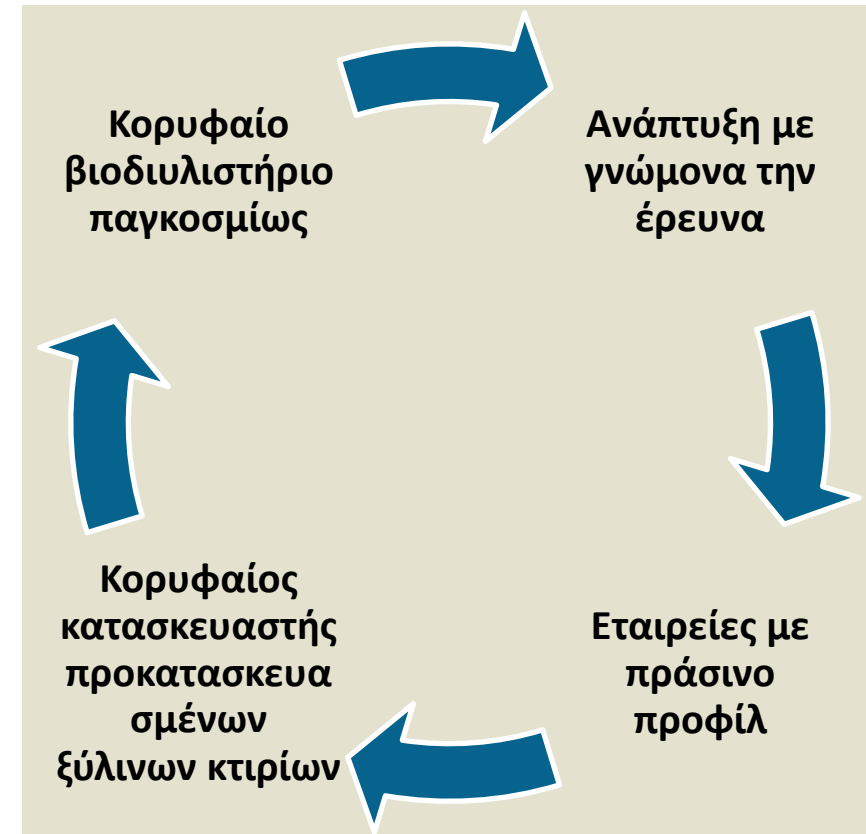
Παραδείγματα βιομηχανικής συμβίωσης σε ένα οικολογικό βιομηχανικό πάρκο - Kalundborg (Δανία)

- Παραγωγή βιοαερίου από το νερό επεξεργασίας λυμάτων
- Αξιοποίηση της υπολειπόμενης θερμότητας από την καύση αποβλήτων
- Παροχή πόσιμου νερού και τηλεθέρμανσης
- Παραγωγή γυψοσανίδων από υποπροϊόντα άλλης βιομηχανίας
- Μετατροπή άχυρου σε βιοκαύσιμο 2^{ης} γενιάς

Οικολογικό βιομηχανικό πάρκο Σουηδίας (Haraholmen)

- Οριοθετημένη περιοχή, με σχεδιασμένες για βιομηχανική χρήση εκτάσεις
 - Περιφερειακός κόμβος, με προσβασιμότητα και συνδεσιμότητα σε δρόμους, σιδηροδρόμους και λιμάνι, αναπτυγμένο δίκτυο
 - Δημόσια συγκοινωνία συνδέει το Haraholmen με το κέντρο της πόλης.
- Με πράσινες υποδομές για αποδοτικότητα πόρων, βιομηχανική συμβίωση και ενεργειακή απόδοση
 - Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
 - Μειωμένες εκπομπές CO₂ για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις
 - Τηλεθέρμανση και τηλεψύξη από το βιοδιυλιστήριο SunPine με εγκαταστάσεις στον χώρο
 - Η απορριπτόμενη θερμότητα που παράγεται από την ψύξη κατά τη διάρκεια της παραγωγής χρησιμοποιείται για τηλεθέρμανση, από την ίδια αλλά και από άλλες επιχειρήσεις της περιοχής.

Πολιτικές στοχευμένες στην ανάπτυξη οικολογικών βιομηχανικών πάρκων στο Βιετνάμ

Αναθεώρηση και επανασχεδιασμός πολιτικών ανάπτυξης ειδικά οικολογικών βιομηχανικών πάρκων με στόχο την αποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων και τη βιομηχανική συμβίωση.

Σκοπός της νέας πολιτικής είναι η ανάπτυξη οικολογικών βιομηχανικών πάρκων με

- Εξοικονόμηση ενέργειας και καθαρότερη παραγωγή,
- Βελτίωση της κατανάλωσης ενέργειας,
- Στρατηγικές για τη μείωση της CO₂ εκπομπών
- Πρότυπα διαχείρισης αποβλήτων για τα λύματα από βιομηχανίες, υπηρεσίες, και για τα επικίνδυνα απόβλητα.
- Ελάχιστη έκταση για τη διατήρηση του πρασίνου και των φυσικών οικοσυστημάτων.
- Καινοτόμες επιχειρήσεις
- Κίνητρα εγκατάστασης βιομηχανικών μονάδων (ασφάλεια εργασίας, επαρκές δίκτυο, στήριξη για νέες επενδύσεις, μείωση φόρου, μειωμένο κόστος παραγωγής κ.α.)

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Η Βιομηχανία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη
3. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) & Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π)
4. Η συμβολή των Ε.Π. στην οικονομία
5. Ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στις νέες προκλήσεις
6. **Συμπεράσματα**

Βασικά οικονομικά μεγέθη για την εγχώρια βιομηχανία

Σημαντική και αυξημένη την τελευταία τετραετία η συμβολή της Βιομηχανίας στο ΑΕΠ

- Το μερίδιο της Βιομηχανίας στο ΑΕΠ ενισχύθηκε σε 13,4% το 2023 από 12,5% το 2017
- Σε χαμηλότερα ωστόσο επίπεδα από την Ευρώπη (ΕΕ27: 18,2% και ΕΖ: 17,7%)

Ανοδική πορεία της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής από το 2021

- Οι επενδύσεις της Βιομηχανίας ανήλθαν σε €5,9 δισεκ. το 2023, από το 2015 (€3,1 δισεκ.).
- Σε χαμηλότερα επίπεδα οι επενδύσεις της Βιομηχανίας ως προς την ΑΠΑ εγχωρίως σε σχέση με την ΕΕ27

Η αξία των εξαγωγών προϊόντων Βιομηχανίας υψηλότερη από το 1/5 του ΑΕΠ την τελευταία διετία

- Η αξία εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων ανήλθε σχεδόν στα €47 δισεκ. το 2023 από €24,3 δισεκ. το 2013.

Σημαντική και διαχρονικά αυξανόμενη η συμβολή της Βιομηχανίας στην απασχόληση

- Ο αριθμός των απασχολούμενων στη Βιομηχανία ξεπέρασε τα 500 χιλ. άτομα το 2023, αντιπροσωπεύοντας το 12% της συνολικής απασχόλησης, σε σύγκριση με 378 χιλ. άτομα (ή 10,7%) το 2014.

Άνοδος του αριθμού των επιχειρήσεων την περίοδο 2017-2022, εντονότερη για τον κύκλο εργασιών

- Σχεδόν 92% πολύ μικρές επιχειρήσεις, αλλά με μόλις 9,8% του κύκλου εργασιών το 2022

ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.: Ο μεγαλύτερος φορέας ανάπτυξης οργανωμένων υποδοχέων στην χώρα

- Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. έχει υπό διαχείριση 27 βιομηχανικές περιοχές και επιχειρηματικά πάρκα όπου βρίσκονται εγκατεστημένες περίπου 2.300 επιχειρήσεις, στις οποίες απασχολούνται περίπου 60.000 εργαζόμενοι.
 - Εντός των Πάρκων της είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν μερικές από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Βασικά οικονομικά μεγέθη εγκατεστημένων επιχειρήσεων σε Ε.Π. της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.

Αριθμός επιχειρήσεων

- Άνω του 62% των εγκατεστημένων μονάδων σε Ε.Π. ανήκουν στη Βιομηχανία
- 23,5% των εγκατεστημένων επιχειρήσεων δραστηριοποιείται στο Χονδρικό – Λιανικό εμπόριο
- 37% των εγκατεστημένων μονάδων εντοπίζεται στην Κεντρική Μακεδονία

Κύκλος εργασιών

- Σχεδόν το 75% του κύκλου εργασιών προέρχεται από τη Βιομηχανία
- 17,4% του κύκλου εργασιών από το Χονδρικό- Λιανικό εμπόριο
- 41% του κύκλου εργασιών προέρχεται από την Κεντρική Μακεδονία

Απασχολούμενοι

- Σχεδόν 70% των απασχολούμενων εντοπίζεται στη Βιομηχανία
- 20,1% των απασχολούμενων στο Χονδρικό- Λιανικό εμπόριο
- 42,3% των απασχολούμενων εντοπίζεται στη Κεντρική Μακεδονία

Ισχυρή η συμβολή των Επιχειρηματικών Πάρκων στα οικονομικά μεγέθη της χώρας το 2022

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

- Η συνολική συμβολή των Επιχειρηματικών Πάρκων στο ΑΕΠ ανήλθε σε €10,7 δισεκ. (από δείγμα 1.004 επιχειρήσεων) το 2022, από €9,7 δισεκ. (από δείγμα 1.444 επιχειρήσεων) το 2016
- Για κάθε €1 προστιθέμενη αξία που παράγουν οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις σε Πάρκα, το ΑΕΠ της χώρας εκτιμάται ότι αυξάνεται κατά περίπου €2,4

Απασχόληση

- Σε όρους απασχόλησης, η άμεση και η έμμεση συμβολή των Επιχειρηματικών Πάρκων εκτιμάται σε 44 χιλ. και 87 χιλ. θέσεις εργασίας, αντίστοιχα το 2022, από 36 χιλ. και 88 χιλ. θέσεις εργασίας, αντίστοιχα, το 2016
- Κάθε θέση εργασίας στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις των Πάρκων της ΕΤΒΑ εκτιμάται ότι στηρίζει 4,1 θέσεις εργασίας στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας

Σημαντική η συνεισφορά και σε περιφερειακό επίπεδο

- Η δραστηριότητα στα Επιχειρηματικά Πάρκα της ΕΤΒΑ έχει ισχυρό οικονομικό αντίκτυπο στις περιφέρειες
- Αξιοσημείωτη είναι επίσης η συνεισφορά των παραγωγικών μονάδων στα Ε.Π. στην απασχόληση σε περιφερειακό επίπεδο.

Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν τη σημασία των δραστηριοτήτων εντός Ε.Π. της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. για την ελληνική οικονομία.

Καθοριστικός ο ρόλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. και στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. μέσα από την ανάπτυξη σύγχρονων και βιώσιμων επιχειρηματικών πάρκων, την αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση τους, καθώς και την ολοκληρωμένη παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών συμβάλει στη περιφερειακή ανάπτυξη

Προώθηση επενδύσεων για την περιβαλλοντική αναβάθμιση - Προώθηση υποδείγματος κυκλικής οικονομίας

Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας - Δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών και προσέλκυση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στα Ε.Π.

Συμβολή σε θέματα βιομηχανικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης της χώρας - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων επιχειρήσεων

Τόνωση της τοπικής οικονομίας, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων

Βελτίωση των υποδομών, ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης

Η ΕΤΒΑ στηρίζει τη βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας

Σημαντικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων

- Παροχή σύγχρονων υπηρεσιών, όπως τηλεπικοινωνίες, ψηφιακά δίκτυα, και πληροφοριακά συστήματα
- Ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών, όπως οδικό δίκτυο, δίκτυο ύδρευσης, φυσικού αερίου κ.α., καθώς και μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων
- Ανάπτυξη συνεργειών – σύνδεση με ερευνητικά κέντρα και εκπαιδευτικά ιδρύματα
- Εγγύτητα σε οδικά δίκτυα, αεροδρόμια, σιδηροδρομικούς σταθμούς ή/και λιμάνια
- Προστασία περιβάλλοντος

Οι οργανωμένες Βιομηχανικές Περιοχές έχουν κρίσιμο ρόλο για την στρατηγική αυτονομία, την πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας αλλά και της χώρας

- Συμβάλλουν στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και προάγουν το υπόδειγμα κυκλικής οικονομίας μέσω της ανάπτυξης συνεργειών
- Διευκολύνουν τις επιχειρήσεις ως προς την εγκατάσταση των βιομηχανικών μονάδων (αδειοδοτήσεις, γραφειοκρατικά ζητήματα)
- Ενισχύουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων με την παροχή σύγχρονων τεχνολογικών συστημάτων
- Προάγουν την ανάπτυξη καινοτομιών και ανταλλαγή γνώσεων, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
- Ενισχύουν την τοπική οικονομία, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας

Σημαντικός ο ρόλος της ΕΤΒΑ και στην εκπαίδευση εργαζομένων

- Δημιουργία Κέντρων Εκπαίδευσης στο Ε.Π. Θεσσαλονίκης για την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, για την κάλυψη αναγκών της τοπικής αγοράς εργασίας και τη παροχή εξειδικευμένου προσωπικού στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη εργαζομένων με γνώση και εξειδίκευση σε τεχνικά επαγγέλματα
- Υποστήριξη εγκατεστημένων επιχειρήσεων - Προσαρμογή στις ανάγκες της αγοράς και των εγκατεστημένων επιχειρήσεων

Ενδεικτικές προτάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη και στήριξη των επιχειρηματικών πάρκων

Χωροταξικός Σχεδιασμός - Αδειοδοτήσεις

- Εκσυγχρονισμός των χρήσεων γης εντός των Ε.Π.
- Θεσμοθέτηση κανόνων για την επαγγελματική χωροθεσία (βιομηχανία, logistics, κ.α.)
- Ενίσχυση του περιορισμού για την εκτός σχεδίου δόμησης
- Αποτελεσματικό και ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας και διαχείρισης Ε.Π.
- Περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών αδειοδότησης με δημιουργία νέας δομής αδειοδότησης αποκλειστικά για Πάρκα

Νέα Επιχειρηματικά Πάρκα – Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων

- Σχέδιο δράσης για οργανωμένη χωροθέτηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων
- Εξυγίανση των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) – μετατροπή σε ΕΠΕ (ΕΠ Εξυγίανσης)
- Επανασχεδιασμός παλαιότερων και μη ελκυστικών περιοχών με βάση τις σύγχρονες ανάγκες
- Ψηφιακές υποδομές, σύγχρονες τεχνολογικές υπηρεσίες και ανάπτυξη «έξυπνων» δικτύων
- Αναβάθμιση σε Οικολογικά Πάρκα
- Δημιουργία διακομιστικών κέντρων εφοδιαστικής (logistics parks)
- Αναβάθμιση των έργων υποδομής σε «πράσινα» έργα
- Ανάπτυξη επαρκών δικτύων, όπως ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου κ.α
- Διασύνδεση των μεταφορών και αποτελεσματικότερη χρήση του σιδηροδρομικού δικτύου
- Δημιουργία «one-stop-shop» διαδικασιών για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις

Χρηματοδοτική στήριξη

- Ενίσχυση Πόρων από Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0
- Θέσπιση νέων εργαλείων για ενίσχυση της βιομηχανίας δεδομένης της ενισχυμένης ανάγκης για στρατηγική αυτονομία στην Ευρώπη (για παράδειγμα υλοποίηση προτάσεων εκθέσεων Draghi και Letta)

Ερευνητική ομάδα

Σ. Κουλούρη, Ο. Μάμαλης, Σ. Σταυράκη και S. Danchev

Συντονισμός

Νίκος Βέττας, Γενικός Διευθυντής IOBE και Καθηγητής,
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)
Τσάμη Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα
Τηλ.: (210 9211200-10). Fax: (210 9228130 & 210 9233977)
E-mail: info@iobe.gr - URL: <http://www.iobe.gr>